

КАТОЛИЧЕСКИ ВЕСТНИК

ИСТИНА - VERITAS

Издание
на Католическата
епископска
конференция в България

Ego sum via, et veritas, et vita. Io 14,6

Брой 11 (1480)

София, ноември 2013 г.

Цена 0.50 лв.

В навечерието сме на големия празник

Христос Цар

Ние, братята и сестрите от Третия мишки францискански и доминикански орден, както и вярващите от енория „Свети Йосиф“ в единение със Светата майка Църквата се подготвяме да отдадем подобаваща почит и заслужена възхвала на нашия Цар.

Празникът, посветен на Христос Цар, е установен от папа Пий XI (1922-1939) за цялата Църква с енциклика Quas Primas на 11 декември 1925 г. Подбудителят за въвеждането му в литургичния цикъл е отричанието от страна на част от тогавашния свят на царските прерогативи на Иисус като Бог и човек, като Въплътеното слово и Изкупител на човешкия род. Вследствие на което папата счита, че ежегодното честване на Христос като Цар е по-действено средство за преодоляване на тази опасност и от най-авторитетните вероучителни документи на Църквата. Това честване, продължава папа Пий XI, ще се пригоди по-ефикасно към

индивидуалната и обществената психология и по този начин светът ще приеме правата на Христос като Цар на вселената.

Световната история познава много царе: велики царе, оставили след себе си могъщи и богати, но ефимерни държави; забравени от поданиците си земни владетели; царе, погазили човешкото достойнство на гражданините заради властолюбието си; царе, отнесли проклятията на народа и още много царе от Стария завет до наши дни.

Христос Цар обаче е единствен по рода си цар: вместо с обсыпана със скъпоценни камъни златна корона той е увенчан с трънен венец; владетелският му скръстър е заменен с тръстър; облечен е не в традиционната царска багреница, а в къс червен плат; вместо да властва, седнал на златен престол в царски палат - символ на неограничена власт, на-

[На стр. 2](#)

Блажените мъченици - героични участници в спасителната тайна на Христовия кръст

Когато честваме ежегодното възпоминание на блажените мъченици Евгений Босилков, Камен Вичев, Павел Джиджов и Йосафат Шишков, със сигурност техният подвиг не остава безразлични на представителите на новите поколения християни в България. Толкова близки са те до нас: наши сънародници, пастири на Църквата, към които при надлежим, свидетели на вярата, която изповядваме... Заради тази вяра в Христос, заради тази Църква, заради бъдещето на своето паство те пропляха кръвта си, свидетелствайки в особено трудното време на изпитания верността си към Бог и Божия народ... И тази кръв намери благодатна почва. „Ако житното зърно, паднато в земята, не умре, остава си само - казва Господ. - Но ако умре, принася много плод“ (Йоан 12, 24). „Чрез нашата кръв ще се отвори хубаво бъдеще за нашата земя“, чуваме пророческия глас на блажения Евгений. И наистина, пролятата кръв на Христовите свидетели продължава да дава богат плод, форми-

райки вярата и духовността на всички нас, които с благодарност почитаме паметта им.

Катехизисът на нашата Църква определя мъченичеството като „върховно свидетелство за истината на вярата“ (2473). Това означава, че всеки християнин, всеки Христов ученик и последовател е призван да бъде свидетел, благовестител на победата на Господ над греха и смъртта, донесла спасение на човека. Това свидетелство на вяра и любов е многообразно, съобразено е с нашите сили и възможности, но е призвание за всеки вярващ.

А някои от нас Бог призовава да го проявят във върховната му форма - тази на мъченичеството. Но винаги то носи посланието на вярата и любовта. И епископ Евгений Босилков, и тримата негови събрата в свещенството от Обществото на успенците имат своя мисия, свое призвание: да бъдат пастири на Христовото стадо, да бдят над него с башинска грижа, да се грижат за нуждите му, да лекуват раните му. Сама по себе си тази мисия е красноречиво свидетелство за

пълна отданост на Божието призвание, за едно „да“ на целия живот, на цялата личност спрямо Божията воля. Богатия си духовен живот, всяка проява на богатите дарове, получени от Свети Дух, те на свой ред превръщат в дар за поверените им общности. Така делата им - плод на тяхната вяра - вече са свидетелство. „Главното е да стигнем до Бога, живеейки за Него - пише отец Йосафат Шишков. - Всичко друго е второстепенно.“

Но Бог пожела тяхната мисия и свидетелство да го прославят през XX век, неслучайно наречен Век на мъчениците. И те прославят Църквата в страната си - в нашата страна, като стават действени участници в славата на Христовия кръст. Благовестят на езика на Кръста, защото, бе казал блаженият Йоан-Павел II, „мъчениците говорят на езика на Кръста“. Във времето на жестока омраза към Църквата, на гонения, целящи нейното унищожение, със своята

Празник на енория „Блажена Дева Мария на Броеницата“ във Велико Търново

На 5 октомври във Велико Търново беше отбелян храмовият празник на енорийската черква „Блажена Дева Мария на Броеницата“. Сълнчев съботен ден след една доста студена октомврийска седмица. Тържествената литургия от 11 ч. беше отслужена в двора на черквата. Красивата есенна градина създаваше усещане за семеен уют, топлина и празничност. Месата бе представяна от еписко-

па на Никополската епархия монс. Петко Христов, с когото съслужиха енорийският свещеник отец Страхилен Каваленов и свещениците отец Валтер, отец Енцо, отец Патрик, отец Павел, отец Ярослав и отец Мартин. За проповедник на празника беше поканен архимандрит Благовест Вангелов от софийската енория „Успение Богородично“. Пропо-

[На стр. 2](#)

[На стр. 7](#)

Устремена към светостта

На 21 ноември празнуваме въведението в Храма на Пресвета Дева.

Нито Евангелието, нито Апостола ни говорят за това чествано още от древността събитие, включено неслучайно сред 12-те големи празници през литургичната година, както съответно и сред 12-те празнични икони, които красят повечето иконостаси. Иконата ни представя Богородица със свещ в ръка, изкачваща съпалата на Йерусалимския храм. Но откъде е дошло честването на днешния празник в традицията? Днес предимно на Изток, защото Западът (Рим) понижки градуса на тържественост на този празник не на последно място - както ще видим - поради неговия априориен произход. Наистина писменият източник за това

[На стр. 8](#)

Добрият папа превзе света

През Годината на вярата - обявена във връзка с 50-годишнината от откриването на II ватикански събор, у нас по подобаващ начин беше честван неговият инициатор - папа Йоан XXIII, Анджело Джузепе Ронкали. Веднъж с юбилейна научна конференция на 5 юни - деня след неговата кончина, и втори път - с историко-богословски семинар на 11 октомври - неговият литургичен празник, и двата пъти с любезното сътрудничество и домакинство на БАН. До края на годината се предвижда и представяне на българския превод на енциклика му „*Racem in terris*“.

Защо е това внимание? Първо - защото свиква този извънредно важен събор; второ - защото 10 години е бил папски представител в България (1925-1934); трето - защото през април догодина ще бъде провъзгласен за светец; четвърто - защото папа Франциск го оценява особено високо с думи и на дело; пето - защото пастирът Ронкали през целия си живот показва послушание и смирене (не толкова пред йерархията, колкото пред Бог) и чистосърдечна доброта и любов към близния. И шесто - за да имаме някакъв хубав пример в днешните ни обикновени и маловерни дни.

Докладчиците в семинара бяха на високо ниво - не само заради своя сан, а основно заради положения труд да представлят от различни страни личността на блажения Ронкали и с не много известни факти. Отец Бернард Ардура, председател на Папския комитет за исторически науки, представи биографичен очерк за Ронкали по интересен начин - сухи факти от живота му и съответни откъси от „Дневник на душата“ (дневника на Ронкали). Д-р Кирил Карталов, кореспондент на Папския комитет за исторически науки, говори за дипломатическата мисия и за икуменическите отношения на апостолическия делегат Ронкали в България и представи негови доклади за политическата, социалната и културната ситуация у нас през периода 1925-1934 г. Монс. Христо Пройков, апостолически екзарх, говори за пастирската грижа на блажения по отношение на католиците от източен обред. Проф. Валерия Мартано от общността „Сант Еджидио“ в Рим посочи в изложението си влиянието на централноевропейския опит на Ронкали върху икуменичната перспектива на II ватикански събор. Монс. Енрико дал Коволо, ректор на Папския латерански университет и член на Папския комитет за исторически науки, представи енциклика „*Racem in terris*“ въз основа на документите на кардинал Пиетро Паван.

Проф. Масимо де Леонардис от Миланския католически университет „Пресвето сърце“, директор на департамента по политически науки, разгледа ролята на папа Йоан XXIII в историческото развитие на папската дипломация, а отец Паоло Кортези от конгрегацията на пасионистите, енорист в Белене, говори за „умиротворителната“ работа на папския представител при конфликти у нас. Трудно може да направя резюме на всички представени доклади, но читателите лесно ще се ориентират за съдържанието по заглавията им.

Академик Стефан Воденичаров, председател на БАН, домакин и съорганизатор на историко-богословския форум, откри с кратко слово семинара. След него за блажения папа като за пролет на вярата говори гран комендаторе на Малтийския орден Карло ди сан Иполито. В голямата зала на БАН сред присъстващите бяха Никополският епископ Петко Христов, пос-

ланикът на Малтийския орден у нас Негово превъзходителство Камило Дзуколи, свещеници и монахини от трите епархии на страната, представители на научните среди и хора, интересуващи се от личността на блажения папа Йоан XXIII.

Накрая председателстващият прояви архиепископ Януш Болонек, апостолически нунций в България и в Македония, благодари на БАН, на докладчиците, на спомоществователите и на всички присъстващи. След което мнозинството се отправи към конкatedралата „Свети Йосиф“, за да чуе изпълнения на хор „Йоан Кукузел“ и да участва в богослужение.

Отдаването на почит към бъдещия светец продължи и на следващия ден с литургия в посветената нему черква „Блажен Йоан XXIII“, папа римски и с концерт в храм „Свети Йосиф“ на хора при катедралата „Свети Лудвик“ в Пловдив.

Марио ГЕОРГИЕВ

Христос Цар

От стр. 1

шият Цар властва над света от Голгота, доброволно разпънат на кръст като злодей и не за собствено си величие и слава, а за вечното добруване на поданиците си.

Ето защо Бог Го въздигна по-горе от земните царе (Пс. 88, 28). Такъв е нашият Цар, Чийто поданици - по благоволение на Небесния ни отец - сме всички ние.

Такъв е нашият Цар, Чието величие е неизмеримо, Чието царство е вечно и властта му се простира над цялата вселена. Този е нашият Цар и Неговото царство е царство на истина и живот, царство на святост и благодат, царство на справедливост, любов и мир. И още нещо: нашият Цар управлява света посредством най-древната, но и най-сбита по обем конституция - неотменна и непроменима, която включва десет члена. Въпреки това тя обхваща независимо от техния характер всички човешки дейности и потреб-

ности - религиозни, духовни, материални, политически, социални, културни.

Но на този тържествен празник отчитаме и един печален факт: не от вчера могъщи и за видно добре организирани сили с цялата си възможна омраза воюват за унищожаване на царството на нашия Цар, като погазват Неговата конституция. Той обаче - Княз на мира и Бог на любовта, воюва с враговете си, като открива прободеното и изпълнено с милюсьрдие и великолудие Свое сърце.

С този начин на водене на война Христос, Господарят на господстващите, дава крепка надежда на всички Адамови синове и дъщери, които са се отдалечили от Него и са отстъпили от Него (вж. Пс. 72, 27), да намерят дверите на Небесния му дворец винаги отворени, за да бъдат сред поканените на трапезата на Агнеша, когато решават да се завърнат в Христовото царство!

Да живее Христос Цар!
Иван ТЕОФИЛОВ

Katholischer Akademischer Ausländer-Dienst (KAAD)
СТИПЕНДИИ за престой в Германия
КААД - Програма „Източна Европа“
(www.kaad.de)

Католическа академична служба за чужденци (КААД / БОН)

Стипендии за християни:

студенти (след шест семестър), висшисти и научни кадри

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ

КААД, католическото направление за предоставяне на стипендии в Германия, предоставя от 50 години стипендии за престой в Германия с научна цел на студенти - християни. Службата има в 117 държави повече от 7000 бивши стипендианти. Стипендиантите и кандидатите разполагат с мрежа за контакти в целия свят.

В рамките на Програма „Източна Европа“ се предоставят два пъти годишно (март и септември) стипендии за провеждане на следване, преквалификация или научна дейност. С тези стипендии желаещите християни са подпомогнати за престоя си в свободно избран от тях немски университет, научен институт, архив и др.

Няма ограничение за специалностите.

Необходимите документи за кандидатстване са:

1. Формулар за регистрация (незабвно изпратен до КААД)

2. Научен проект (цели на студентския, преквалификационния или научния престой)

3. Две препоръки от български преподаватели от висши учебни заведения

4. Съгласие / Покана от немския научен ръководител, който трябва да бъде преподавател или сътрудник в учебно заведение или институт

5. Препоръка от свещеник от църквата на кандидата

6. Удостоверение за достатъчно владеене на немски език

Продължителност на стипендията: 2-36 месеца

Размер на стипендията: 750- 2000 евро на месец

Разносите за пътуването до Германия (отиване и връщане) и медицинската застраховка се поемат от КААД

КАК ДА ПОУЧА ФОРМУЛЯРА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПОДРОБНА ИНФОРМАЦИЯ?

Формулярите за кандидатстване и информация на Източноевропейската програма могат да бъдат получени по всяко време на следния адрес: Radwanski@kaad.de както и от КААД в Бон (Адрес: КААД / Програма Източна Европа, Hausdorffstr. 151 D- 53129 Bonn, Tel.: +49 228 91758-33, Fax: +49 228 91758-58).

Последваща информация за Източноевропейската програма на адрес:

<http://kaadbonn.de/stipendien/osteuropaprogramm/>

Всички документи кандидатите за стипендии трябва да подадат до КААД не по-късно от 15 януари/30 юни

Комисията за предоставяне на стипендии постановява своите решения два пъти в годината: края на март/септември; тогава кандидатите за стипендия ще бъдат уведомени за резултата.

ИСТИНА - VERITAS

продължител
на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

Директор
свещеник Благовест
Вангелов

Адрес на редакцията:
1606 София,
ул. „Люлин planina“ № 7
Тел./факс 952-29-59,
E-mail: istina-v@techno-link.com

Pegaktor Марио Георгиев
ISSN 0861-6450

Празник на енория „Блажена Дева Мария на Броеницата“ във Велико Търново

От стр. 1

ведта на отец Благовест беше насочена към същността на молитвената практика на Пресветата броеница, като проповедникът даде многообразни примери за силата и въздействието на броеницата в християнския живот.

На тази литургия епископ Петко ръкоположи брат Вла-

дислав Томич за аколит, който му дава правото да бъде извънреден служител на Евхаристията, лектор на Божието слово, както му се поверяват и други задължения. В края на литургията епископ Петко благослови вярващите с реликвата на блажения епископ и мъченик Евгений Босилков.

След службата вярващите останаха в църковния двор и

се отдадоха на приятни разговори. Групата на катехистите от енория Ореш се събра в черквата за духовна среща и молитва заедно със своя енорист отец Енцо и сестрите ви-

кентинки Барбара и Божена.

Топлата милувка на времето ни подсещаше, че Божията Майка се усмихва от небето.

Росица ЗЛАТЕВА

Франция. Президентът на Европейския парламент (Страсбург) Мартин Шулц е заявил, че той лично ще посети папа Франциск и официално ще го покани в Страсбург да говори пред евродепутатите пред изтичане на сегашния мандат през май 2014 г., когато ще се проведат избори за евродепутати. Депутатите социалисти се възпротивиха, че духовни лица и религиозни личности не бива да се мясят в политиката и да говорят пред светски институции, каквато е Европейският парламент. Шулц им отговори с думите: „Името на папа Франциск шества из света, той стана една от най-авторитетните и обаятелни личности. Той е не само ръководител на най-голямата религиозна общност в света - Католическата църква, а е и ръководител на държава. Ще го покана официално като глава на католическата държава.“ Всички депутати са ръкоплясвали (без социалистите), а католиците, които са мнозинство, са станали прости и са скандирали „Франциск, Франциск“.

+++ Френският католически всекидневник „La Croix“ публикува данни за епископа на Гхенян (Северна Корея) Франсоа Хонг Йънг Хо, който през 1949 г. е бил арестуван и измъчван от комунистическия режим на Ким Ир Сен и досега не е известна съдбата му. Наскоро католическият държавен секретариат обяви епископ Хонг за мъртъв и откри процедура за провъзгласяването му за блажен. Освен епископ Хонг за „изчезнали“ са обявени още 166 католически духовници - епископи и свещеници. Днес в Северна Корея има „известни“ едва 200 католици, а преди комунистическия режим те са били над 55 хиляди.

+++ По случай 50 години от смъртта на француза Роберт Шуман (1886-1963) - „бща“ и първи президент на Европейския парламент, Епископската конференция на Католическите църкви в Европа е организала тържествено честване в катедралата в Метц. Председателят на Епископската конференция кардинал Петер Ердьо е заявил, че Шуман е „голям политик с християнско убеждение и принципи“. Той е съобщил също, че е започната процедура за провъзгласяването на Шуман за блажен.

+++ Френското социалистическо правителство е издало „Харта за светско образование“ в държавните училища. Хартата съдържа 15 члена, в които се забранява религиозното обучение, носенето на религиозни знаци, облекла, предмети. Тази харта се отнася и за католическите училища. Католическата църква във Франция ръководи над 8800 училища, които са признати за елитни, имат собствена учебна програма, напливат е голям и се налага приемане с конкурси.

Австрия. Католическата организация „Kiche in Not“ (Нуждаеща се църква) съобщи, че досега е раздала в 140 страни на света над 50 млн. детски библии, преведени на 175 езика.

Китай. Тленните останки на починалия през април 2013 г. католически епископ на Шанхай Алоиз Жин Луксиан са из-

горени и прахът им е разпърснат от борда на кораб по река Яндзе. Това е било лично желание на епископа йезуит. Досега подобно погребение на католически духовник не е познато в Католическата църква.

Италия. Мария Елена Берголио - сестра на папа Франциск, е заявила пред италианския вестник „Оджи“, че нейният брат е „революция за Европа и света“.

+++ Със заповед на римската полиция от 1 октомври 2013 г. спиранието и паркирането на автобуси с посетители за площад „Свети Петър“ и за католическите музеи ще става само с предварително заявени и определени от полицията места и час. Това се прави, за да се облекчи пътуването и гарантira сигурността на посетители и граждани. Ежегодно Ватикан, площад „Свети Петър“ и католическите музеи се посещават от 12 до 16 млн. души.

САЩ. По предложение на Унгария ООН обяви 5 април за Международен ден на любовта към близния. Тази дата е свързана със смъртта на блажената Майка Тереза.

Полша. След като папа Франциск съобщи, че на 27 април 2014 г. ще провъзгласи папа Йоан-Павел II (1978-2005) и папа Йоан XXIII (1958-1963) за светци, цялата страна е била заляна от радостни ликувания. Полският премиер Доналд Туск е заявил: „Ще участвам заедно с хилядите поляци на този тържествен ден в Рим.“ Говорителят на епископската конференция на Католическата църква в Полша епископ Йозеф Клох е казал, че Йоан-Павел II ще бъде 31-вият полски светец и Църквата ще го обяви за патрон на Световната младежка среща, която ще състои през 2016 г. в полския град Krakow.

Англия. За първи път в Англиканская църква бе ръкоположена жена за епископ. Главата на Англиканская църква е кралицата и тя назначава епископи въпреки противите на англиканските духовници - епископи и пастори. Новият епископ жена е Хельън-Ан Хартли. Тя е 40-годишна и ще ръководи англиканската епархия в град Вапкато - Нова Зеландия. Родена е в Шотландия и преди три години се е преселила със съпруга си в Нова Зеландия. Англиканская църква наброява 75 млн. вярващи по целия свят. От четири години много англикански епископи и пастори заедно със своите епархии и енории преминават в Католическата църква.

+++ По данни на епископската конференция на Католическата църква в Англия в над две трети от католическите черкви в Англия и Уелс се забелязва увеличаване на изповедите. Всеки трети англичанин заявява, че е вдъхновен и завладян от новия стил на папа Франциск, което го прави по-отговорен пред църковните заповеди. От 52-милионното население на Англия над 12 млн. са католици.

Австралия. Новоизбраният премиер на Австралия Тони Абт е заявил, че приоритет на неговата политика е икономическото развитие на страната и облекчаване правото на убежище. Тони Абт е ревностен католик и е избран с голямо мнозинство на последните избори. От 21-милионното население на Австралия над 6.5 млн. са католици и са най-голямата организирана религиозна общност в страната.

ЮАР. На 109-годишна възраст е починала в Кейптаун д-р Маргрет Блейзър. Тя бе най-възрастната жена в страната, високоавторитетна, ревностна католичка и майка на известния свещеник доминиканец д-р Емил Блейзър, основател на първата католическа радиостанция в страната. На погребението са присъствали множеството граждани, високопоставени държавни служители и духовници. Папа Франциск е изпратил съболезнователно писмо.

Ватикан. За първи път от началото на понтификата си папа Франциск свика първото заседание на „ватиканския кабинет“. Пред всички министри той направи отчет за половингодишната си дейност като глава на държавата. В продължение на три часа той изслуша всички министри, които го запознаха с дейността на своите ведомства.

+++ Папа Франциск е назначил германския философ проф. Виторио Хъзле за член на Папската академия за социални науки. 53-годишният духовник е професор в католическия университет „Нотр Дам“ в Индиана, САЩ, като същевременно е и съветник на папата по социалното учение на Католическата църква.

+++ Работната група на осемте кардинали, назначена от папата за реформиране на курията, ще се събере отново от 3 до 5 декември и след това ще продължи работата си през февруари 2014 г. Задачите на групата са „да подпомага Светия отец в ръководството на Църквата и да разработи реформа на курията“.

+++ Кардинал Веласко Де Паолис, назначен от папата като извънреден делегат за обновяване на общността „Легионери на Христос“, съобщи, че на 8 януари 2014 г. ще се проведе Генерален капитул на обществото, на който ще присъстват генералният съветник Алваро Коркуера Мартинес (56), членове на генералния съвет, ръководители на 9-те области и избрани делегати от районите.

+++ Във връзка с появилите се спекулативни слухове отец Федерико Ломбарди - говорител на Ватикан, заяви: „Между папа Франциск и почетния папа Бенедикт XVI съществуват извънредно сърдечни лични отношения.“ Бенедикт XVI живее в някогашния манастир „Матер еклезие“ във ватиканските градини, отдалечен на 500 метра от ватиканския дом „Света Марта“, където живее папа Франциск. Папа Бенедикт XVI заяви, че е винаги на разположение на своя наследник, когато той пощела. Федерико Ломбарди заяви: „Почетният папа Бенедикт XVI сега прави това, което заяви преди напускането - продължава пътя си в Църквата с молитва.“

+++ Учебният кръжок „Ратцингер“ отпразнува с литургия своя някогашен учител почетния папа Бенедикт XVI в параклиса на ватиканския дом „Санта Марта“. Присъствали са сътрудници, докторанти и студенти. Участниците в кръжока идват от папската лятна резиденция Кастелгандолфо, където беше проведено редовното годишно събрание, за пръв път без участието на Бенедикт XVI.

+++ Папа Франциск е приел на аудиенция последователно префектите на конгрегациите за католическо образование - полския кардинал Зенон Грохоловски, и за евангелизация на

Да бъдат всички едно

по dveri.bg

та патриарх Вартоломей.

Негово светейшество българският патриарх Неофит бе приет в тронната зала в присъствието на йерарси от двете патриаршии. По време на срещата си с предстоятеля на Българската православна църква патриарх Неофит „По този начин не предаваме православието, както ни обвиняват, нито изповядваме икуменически възгледи, но проповядваме на инославните и на всички православната истина“, подчертава патриарх Вартоломей говори за приснопаметния патриарх Максим и за трудните години на неговото патриаршеско управление, когато в България беше на власт атеистичният режим. Също така патриарх Вартоломей говори за насърчаването на патриаршията на Цариградската вселенска патриаршия.

„Разговорите и диалогът между поместните Православни църкви и инославните имат за своя най-главна цел изпълнението на волята и заповедта на Господа: „Да бъдат всички едно“ (Иоан, 17, 21), допринасяйки по този начин за общественото сътрудничество и за свидетелството на истината с цел по-добро взаимно разбиране и в свое време приемане и от страна на инославните на православната вяра. Те нямат за цел - както беше писано в България и на други места - да се създаде едно приемливо за всички „смесено“ изповедание. Тоест, чрез така нареченото икуменическо движение не се цели създаването на една „синкретична християнска вяра“, но задълбочаване в християнската православна вяра и сътрудничество в обществото на всички, призоваващи името на Христос. Като православни, които притежаваме пълнотата на истината, ние не се страхуваме, че ще бъдем повлияни от възгледите на инославните ни братя по доктрични въпроси“, подчертава патриарх Вартоломей.

Преди това българският патриарх и придружаващите го бяха приети според традицията на Вселенската патриаршия и беше отслужен молебен, оглавен от българския патриарх. Сам патриарх Вартоломей според тяхния протокол го очакваше в тронната зала на патриаршията. В неделя ще бъде патриаршеското съслужение в патриаршеския храм „Св. Георги“ във Фенер. Българският патриарх е придружен от йерарси: на САЩ, Канада и Австралия митрополит Йосиф, от Доростолския митрополит Амвросий и от епископите Стобийски Наум, главен секретар на Светия Синод, и Знеполски Йоан, викарий на Софийския митрополит.

По dveri.bg

народите - кардинал Фернандо Филони. Всяка седмица папата приема на седмична аудиенция префектите на Конгрегацията за доктрината на вярата - кардинал Герхард Мюлер, и на епископите - кардинал Марк Уелет. С тези срещи и аудиенции той подробно се запознава с тяхната дейност.

+++ Говорителят на Ватикан отец Федерико Ломбарди заяви, че не бива да се надценява реформата в Църквата. Папа Франциск има намерение със собствения си пример на смирение и братолюбие да доведе Църквата до Христос: Църквата да върви по правилния път в близост до хората. Реформаторската комисия е в състав от следните кардинали: Оскар Андрес Марадиага - Хондурас, Шийн Патрик О'Мали - САЩ, Франиско Хавиер Ерасурис Оса - Чили, Освалд Грасиас - Индия, Лаурент Монсенгво Писан - Конго, Джордж Пел - Австралия, Райнхард Маркс - Германия, и Джузепе Бертело - президент на Ватиканския управителен съвет. Федерико Ломбарди каза, че папа Франциск няма големи организаторски качества и способности и се надява най-вече да чува и следва „гласа на Светия Дух“.

+++ Светият отец е приел на частна аудиенция премиер-ката на Тайланд Инглук Шинаватра. В половинчасов разговор е участвала и кралицата Рания, която е била облечена в черно и завита с бял шап. Папата е поздравил кралското семейство на английски с „Добре дошли“, а кралят му отговорил: „Щастливи сме да Ви видим. Нося Ви поздрави от моето семейство и от целия йордански народ.“ А Рания добавила: „Огромна чест е за нас да Ви срещнем.“ По-късно е дошъл преводач на английски, тъй като папата не знае много добре английски. От 6-милционното население на Йордания над 250 хиляди са католици.

Рубриката води

Петър КОЧУМОВ

20 години „Каритас“ - България

(Продължава от бр. 10)

Вече набрала скорост и опит в подпомагането на нуждаещите се, в годините от 1999 до 2013 „Каритас“ претърпява цялостна трансформация на начин на работа и на визията си. „Обстановката в България все пак беше претърпяла промяна - спомня си Стефан Марков, директор на „Каритас“ - Русе. - Положението започна бавно да се подобрява и хуманитарните помощи не бяха вече основната дейност на „Каритас“ - допълва той. Оттук нататък „стана ясно, че трябва да се работи с проекти“, добавя монс. Петко Христов, президент на „Каритас“ - България. Те се финансираят предимно от организациите на „Каритас“ от Западна Европа. Благотворителната дейност започва да се обособява и спрямо различните групи нуждаещи се.

БЕЖАНЦИТЕ

През 1999 г. България е изправена пред предизвикателство, свързано с бежанците след войната в Косово. „Каритас“ реагира светковично пред вероятността хиляди косовари да потърсят убежище в страната. За по-малко от едно денонощие със съдействието на Католическата църква са осигуриeni места за 700 души. По инициатива на „Каритас“ - „Св. Йосиф“, е създаден фонд за подпомагане на бежанците от Косово. Това намира отражение в националните медиии. Ангажиментът на „Каритас“ към търсещите убежище у нас продължава и през следващите години. Организацията подпомага бежанците в уреждането на техния статут в България, с хуманитарни помощи, раздавани от „Каритас“ - „Св. Йосиф“, и медицински услуги в центъра „Иоан Павел II“ на сестрите евхаристинки. На чужденците се предлагат курсове по компютърна грамотност и български език. „Каритас“ работи в активно сътрудничество с Държавната агенция за бежанците, Българския червен кръст, Българския хелзинкски комитет и Върховния комисариат за бежанците към ООН. През 2002 г. на тържествена церемония в парламента „Каритас“ е наградена официално от ВКБООН като организация, допринесла за закрила и убежище на бежанците у нас. Това признание не остава незабелязано от медиите и държавните институции, имащи ангажимент и отношение към тази група от хора.

ПОДВИЖЕН ЛЕКАРСКИ КАБИНЕТ ЗА РАБОТА С НАРКОЗАВИСИМИ

Още през 1999 г. в София стартира първият в страната Подвижен лекарски кабинет за работа с наркозависими. Квалифицирани социални работници, психолози и медицински лица обикалят столицата и се срещат със зависимите. Те им предлагат първа медицинска помощ, изследвания и упътвания за по-нататъшно лечение. „Програмата е единствена по рода си в страната - твърди Цветомир Думанов, настоящият директор на „Каритас“ - София. - Тя е високо оценена и от Националния център по наркомани.“

От началото на 1999 г. в София започва работа Център за

самотни майки „Рождество Христово“. Проектът е разработен от Католическата апостолическа екзархия по инициатива на Папския съвет „Cor Unum“ като част от социалната програма „100 проекта на Светия отец“. Центърът се разполага в помещението на детска градина, предоставени от община „Триадица“. Целта на проекта е да се подпомогнат духовно и материално самотни майки и техните деца като израз на позицията на Католическата църква в защита на майчинството и живота на детето независимо от условията на неговото възникване. Центърът помага на жените и в осигуряването на допълнителни доходи и намаляне на работа.

Една от най-важните социално-значими дейности, които „Каритас“ започва от 1999 г., е работата с деца с увреждания. Постепенно и в трите епархии се изграждат дневни центрове, където малчуганите получават грижи, рехабилитация, арт- и кинезитерапия. Първо възниква център „Милосърдие“ в Русе. „Той беше един от първите в страната и в Русе“, споделя директорът на „Каритас“ в града Стефан Марков.

През 2000 г. в София се създава центърът за деца с увреждания „Благовещение“. Там се предлага и транспортно обслужване „от врата до врата“. В Пловдив подобен център е открит през 2003 г., нарича се

ското и социалното обслужване на нуждаещите се. Програмата „Домашни грижи“ се превръща в един от приоритетите на „Каритас“ - България, и запълва една празнота в социалната и здравната система. Грижите се осъществяват от медицински сестри, домашни помощници и социални работници. Участват и много доброволци.

ПРИ БЕДСТВИЯ

По време на огромните наводнения в България през 2005 г. „Каритас“ е една от трите организации, които реагират навреме и реално успяват да подпомогнат пострадалите. Готовността за реакция при бедствия и кризи се превръща в основен приоритет на организацията и става част от нейната визия. За целта е създаден Екип за действие при бедствия, подгответ е специален наръчник и насоки за процедиране, организирани са различни обучения.

Междувременно „Каритас“ акцентира върху своето организационно и духовно развитие, като подчертава принадлежността си към Католическата църква в България. Ежегодно са организирани духовни упражнения за служители и доброволци. Редовни са и контакти с Епископската конференция на Католическата църква в нас.

ЗАЩО „КАРИТАС“ Е ВАЖНА ЗА КАТОЛИЧЕСКАТА ЦЪРКВА В БЪЛГАРИЯ?

Отговорът дава монс. Петко Христов, епископ на Никополската епархия. „Милосърдие“

Защото СМЕ ХОРА!

„Каритас“ - България, стартира кампания в подкрепа на болни и самотни възрастни хора. Хора, които не могат сами да се грижат за себе си, с ниски доходи и съществуващи здравословни проблеми. Често те са оставени сами на себе си, без близки и роднини, на които да разчитат.

За тях „Каритас“ реализира услугата „Домашни грижи“, чрез която предоставя нужните на възрастните хора здравни и социални грижи в удобно за тях място, където те се чувстват най-спокойни - в техните домове. Освен професионални грижи сътрудниците на „Каритас“ предоставят топлина и човешко отношение, от които възрастните хора най-много се нуждаят. С това те допринасят и за преодоляването на социалната изолация, в която възрастните са изпаднали.

„Домашни грижи на „Каритас“ осигуряват спокойствието на възрастния човек, че изживява старините си в своя собствен дом и че може да разчита на грижата и подкрепата на специалисти, които му помогат за подобряване и поддържане на здравословното състояние и достойно изживяване на старините. В грижа и обич.

Защото СМЕ ХОРА!

Благодарение на услугата „Домашни грижи на „Каритас“ 334 болни и самотни възрастни хора получават грижа и разбиране в своя дом. С всеки привлечен към каузата съмишленник увеличаваме шансовете на един възрастен човек да изживее старините си достойно.

Можете да изразите вашата подкрепа към възрастните хора в нужда.

Изпратете SMS с текст DMS CARITAS на 17 777 на цена 1 лв. за всички мобилни оператори.

Дарете по банков път: РайфайзенБанк
1000 София, ул. „Янко Сакъзов“ 10
IBAN BG71 RZBB 9155 1060 1693 15
BIC RZBBBGSF

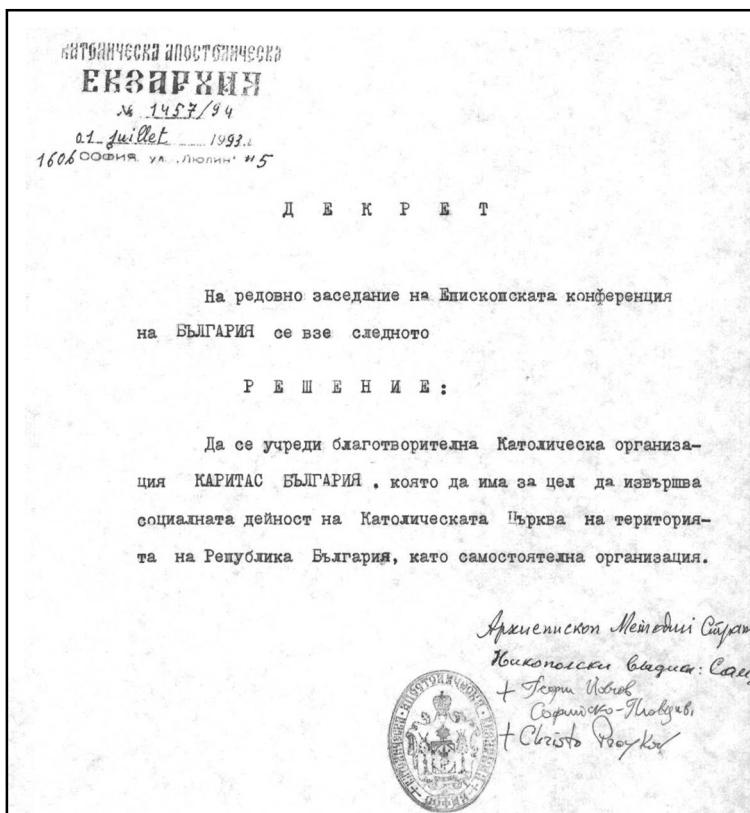
Основание за плащане: Домашни грижи на Каритас
Титуляр на сметката: „Каритас“ - България

Дарете онлайн, като посетите сайта ни www.caritas-bg.org
Участвайте като доброволец към „Домашни грижи на „Каритас““. Вашите умения - професионални и личностни, ще бъдат истиински дар за възрастните хора в нужда.

Да помогнем на болните и самотни възрастни хора отново да се почувстват достойни граждани и да изживеят старините си спокойно. В грижа и обич.

Защото СМЕ ХОРА!

Заедно с хората в нужда

ди „Каритас“ „винаги да работи заедно с Църквата и да не дава повод никой да казва, че организацията загърба Църквата“.

ПРОМЯНА В КУРСА

Постепенно с наближаването на датата за приемане на България в Европейския съюз чуждестранните организации на „Каритас“, които са едни от основните източници на финансирание, започват да се оттеглят. „През 2006 г. „Каритас“ - Швейцария, прие стратегия, според която се изтегля от Европа, включително и от Русе - споделя Стефан Марков. - Това беше голям шок за нас.“ И според Цветомир Думанов най-голямото предизвикателство пред „Каритас“ - София, е било оттеглянето на западните организации. Първите години след това са доста трудни във финансово отношение.

Епархиите на „Каритас“ започват да търсят различни начини на финансиране от разнообразни източници за създаването до момента и за това, което искат да правят в бъдеще. „Затова беше нужен добър диалог с държавата и с общността“, допълва Марков. При

мер за успешна делегирана дейност е дневният център за деца с увреждания „Милосърдие“ в Русе. Този преломен момент за организацията я дава възможност да се разгърне извън рамките на католическата общност в страната. Духът на милосърдие и принципите на

вярата, които са в основата на социалната доктрина на Католическата църква, обаче остават неизменни. Появяват се и първите доброволци, които не са католици. Така „Каритас“ не престава да предоставя социални и здравни услуги на уязвими групи от хора и да се засърпва пред властите за постигането на ефективни социални политики в помощ на нуждаещите се. Днес организацията е търсен партньор и съветник на изпълнителната власт относно социалните проблеми в България.

Невинаги обаче общините имат възможност или желание да финансират дейностите на „Каритас“. „В България местната власт е силно зависима от изпълнителната, от конкретната партия, която управлява в момента - обяснява Цветомир Думанов. - Това прави работа с общините сложна и често непредсказуема.“

Въпреки трудностите „Каритас“ продължава вече повече от 20 години да носи надежда, подкрепа и утеша на нуждаещите се. Това, което я отличава от другите благотворителни организации, са милосърдието и съпричастността към страдащите, вдъхновени от принципите на Католическата църква. Деца с увреждания, бездомни, самотни майки, наркозависими, възрастни хора, бежанци - всички те са част от семейството на „Каритас“.

Ива МИХАЙЛОВА

РЪКОВОДСТВОТО НА „КАРИТАС“ - БЪЛГАРИЯ, ПРЕЗ ГОДИННИТЕ

Президенти: Надка Гиргинчева (1993 - 1997),
Д-р Христо Каламов (1997 - 2002), монс. Петко Христов от 2002
Членове на УС на „Каритас“ - България:

Емануил Паташев, Александра Тодорова, Станчо Станчев, Мария Кандиларова, Ирина Чавдарова, отец Иван Топалски, Весела Садовска

Едно събитие -
съвърху погледа

Едукт за мир в света

На 20 и 21 септември в Ниш се състоя тържествено честване на 1700-годишнината от Миланския едикт на император Константин. Въщност Ниш е родното място на императора, който поставя край на институционализираното преследване на християните в империята (вж. в. „Истина-Veritas“, бр. 8). Организатор и домакин на срещата беше белградският архиепископ Станислав Хочевар заедно с местния енорийски свещеник отец Нико Йосич. От страна на папа Франциск представител беше миланският архиепископ кардинал Анджело Скола, който и председателствува литургията, отслужена на стадион „Чайр“, на която съслужиха около 50 епископи и около 100 свещеници. От

страна на Православната църква присъстваха някои местни свещеници, които бяха в близост с импровизирания на стадиона олтар заедно с президента на Сърбия Томислав Николич и Александър II Караджорджевич от сръбската кралска династия, кметът на града Зоран Перишич, представители на еврейската и мюсюлманската общност в града и много други официални гости. Вместо обаче очакваните 40 хиляди поклонници на стадиона присъстваха около четири хиляди - все пак едно добро присъствие, като се има предвид, че католическата общност в града е малка. Гостите бяха предимно от съседните държави, но имаше също от Италия и Австрия. Кардинал Скола

подчертава силата на вярата, необходима за всички деноминации, и каза, че всяка вяра носи в себе си знаци за единство. Само когато се откажем от Бог, идва разделението. Обърна се и към младежите и ги призовава да бъдат убедени свидетели на вярата, а те от своя страна „издадоха“ свой нов едикт за мир в света.

От българска страна присъствието бе осигурено от около 40 души - епископ Христо Пройков, отец Ремо Гамбакорта, отец Благовест Вангелов, отец Стражил Каваленов и вярващи от различни краища на България. Всички участници в честването имаха единственствена цел - мирът Божи да царува по света!

И-V

От Ниш
към Милано

Благословени са пътищата на вярата

В Ниш, родното място на император Константин Велики, се състоя международна среща с тържествена литургия в чест на епохалното събитие в историята на Христовата църква - 1700 години от издаването на Миланския (Милански) едикт. През есента на 313 г. императорът, вдъхновен от силната вяра на християни и от Божието знамение на светещ в небето победоносен кръст, подписва указ, с който дава право на всеки човек в пределите на империята да изповядва своята вяра в Христос и да участва в общение със светите тайни, да получава причастие. С новия богословски акт се слага край на гоненията против християните, които са били отринчани, преследвани, убивани. Заедно с това по заповед на Константин Велики в империята започва изграждане на християнски храмове, за да се събира в тях богоизложените народ за църковни празници и всекидневни молитви.

Императорският указ за закрила и изповядване на християнството е бил подписан в град Милано (днес

Милано) на Римската империя, затова се нарича медиолански или милански едикт. В признателност за светлото утвърждаване на стадиона в Ниш се събраха за всеобща литургия под открито небе гости от дванадесет европейски страни, поканени за тържеството. Българската група беше водена от монс. Христо Пройков, апостолически екзарх. Величествената покрита сцена с олтар и голям кръст събра над сто духовници. Внушителният оркестър със смесен хор на Белградската филхармония, който изпълняваше песнопенията в синхрон с четящите Божието слово по време на тържествената литургия, създаваше възвищено усещане за духовна радост от всемирна величина. За пристигналите от близо и далеч тук, под открыто небе в щедрия сълнчев ден на септември, беше прочетено писмото на папа Франциск, в което се напомняше, че едиктът облагородява езическия свят в прослава на християнските нравствени ценности. В него се казваше също, че отворената врата на

Ниш, от която е тръгнал Константин Велики, отваря вратата на град Медиолан за победното начало. В своята проповед папският пратеник кардинал Анджело Скола благослови с думите: „Радвайте се от Изтока и Запада, от Севера и Юга, благословени от Христовия кръст, който дава милост и живот!“

Организаторите от Рим и Ниш изказаха благодарност за разбирането и подкрепата във веществяването на тази внушителна среща на посланиците от всички държави, които участваха в тържеството. Мощното „Алилуя“ от Хендел, изпълнено от оркестър и хор, отнесе към престола на небесната изконната молитва на всички хора за братство и благоволение. И сякаш от самото светещо небе дойде по-мощният и светъл възглас на Всеподателя: Амин!

Мариана ЕКЛЕСИЯ

5

ИСТИНА
VERITAS

Брой 11 (1480)
ноември 2013 г.

Дяконско ръкоположение в Никополската епархия

На 19 октомври в Русе беше отбелаян храмовият празник на катедралата „Свети Павел от Кръста“. На тържествената литургия от 11 ч. епископ Петко Христов ръкоположи за дякон брат Владислав Томич, основател на движението „Легионери на Света Дева Мария“ в Никополската епархия. Литургията беше отслужена от епископа на Никополската епархия монс. Петко, който съслужи с апостолическия екзарх монс. Христо Пройков. С двамата епископи съслужиха още енорийският свещеник на Русе отец Валтер Гора и свещениците отец Ярослав, отец Ремо, отец Койчо, отец Яцек, отец Енцо, отец Патрик, отец Йосиф, отец Сречко, отец Паоло, отец Благовест и провинциалният настоятел на отците конвентуалци, мисионери в България, отец Виеслав Пижо от Варшава. В началото на литургията епископът подчертава, че в този катедрален храм последното дяконско ръкоположение е било през 1985 г., когато епископът на Никополската епархия Самуил Джундрин е ръкоположил за дякон.

В своята проповед епископ Петко говори за службата на дякона, за неговото призвание и задължения, за мисията му между хората. Монс. Петко каза: „Дяконът, както действи-

сила на тайнството, което ще получиш. Уподобявайки те на Христос-Слуга, дяконството ти дава Духа, който водеше Иисус от унижение на унижение, от служба в служба, та чак до смъртта върху кръста. Така в смиренето и в себодаването, във вярата и в радостта, в близко общение с твоя епископ и неговите сътрудници - свещениците, ще можеш в лоното на Божия народ и сред света да бъдеш vereen свидетел и подражател на Този, Който казва: „Ако някой иска да Me следва, нека се отрече от себе си, да вземе кръста си и да Me последва.“ Владиката на епархиите покела накрая: „Бог да благослови дякон Владислав в трудния, тесен и трънлив път на пастирското служение, за да може в послушание към Божията воля, изразена в църковния живот, със страх Божи, с вяра, надежда и любов, с мъжество и търпение, с кротост и без злоба да води народа Божи към покаяние, решително поправяне на греховете и придобиване на добродетели. Чрез живо и дейно богослужение - към възхвала и с благодарение от все сърце и душа на Бог за всички блага!“

След проповедта епископ Петко извърши ритуала за дяконско ръкоположение на брат

Владислав Томич. Много гости и вярващи от епархиите присъстваха на празника на катедралата в Русе, сред които и членове на семейството на брат Владислав.

В края на литургията поздрав към новоръкоположения дякон отправи апостолическият екзарх Христо Пройков. Накрая говори и дякон Владислав Томич. Той каза: „Чувствам се още слаб и неуверен да нося честта на дякона и да бъда на олтара. И ако виждате, че нещо греша, поправяйте ме! Дано Бог да е милостив към мен, да ми дава още сили, разум и крака, че да започна това ново дело за Църквата ни в България - дяконството, с надеждата и други да ме последват по енорийите: женени мъже, но и такива, които в целомъдрие искат да останат за цял живот дякони - както е на Запад. Благодаря на монс. Петко, че ме приема да съм в помощ в епархиата, на свещениците и народа. Благодаря за ръкоположението - голяма чест и задължение.“ По-нататък дякон Владислав

На стр. II

Адолф Уйлян Букер ок. 1881 г.

Много преди 313 г., когато след Миланския едикт християнството получава правото на официални изяви в империята, песнопенията се явяват част от възможностите на християнината за моление, благодарение и възхвала към Всемогъщия Бог, Създател на всичко видимо и невидимо, Изкупител на човешкия род и негов Просветител и Утешител, поради което са неделима част от живота на Църквата.

За силата на въздействие на песнопенията и на музиката като цяло Хектор Берлиоз (1803-1869) пише следното в мемоарите си: „Коя от двете сили може да въздигне човека до най-възвишенните висоти - любовта или музиката? Това е големият въпрос. Все пак струва-ми се, че трябва да кажа следното: любовта не може да ни даде представа за музиката, докато музиката може да ни даде представа за любовта... Защо тогава да отделяме едната от другата? Те са двете крила на душата.“ Ето защо въпросите относно църковната музика в нейното акапелно и инструментално изпълнение, нейните изразни елементи, интонации, структурни измерения, приложения към текстовете от светата литургия и прилежащите ритуали непрекъснато са вълнували - както вчера, тъй и днес - обикновения мирянин, монаха, професионалния музикант и Римския първосвещеник. Тези вълнения, тези проблеми още от първите векове на християнството предизвикват намесата на църковните отци Климент Александрийски (150-216), Йоан Златоуст (349-407), Киприан Картагенски (200-258), Исидор Пелусиот, Иероним Стридонски и далече преди тях намесата на апостол Павел (вж. Ефес. 5, 19). Нека повторя: цялото това внимание към църковното пеене потвърждава голямата му роля при духовното извисяване на християнин. Цитирам само едно мнение: „Нищо не възбужда и не окриля така духа, нищо не го отчуждава така от земята и от телесните вериги, нищо не изпълва така любовта с мъдрост и с равнодушие към житейските работи, както стройното пеене, както свещената песен...“ (Свети Йоан Златоуст, Беседи

върсъ псалмите).

Изворите на църковното пеене откриваме на Изток и както монашеството се роди на Изток и впоследствие премина на Запад (вж. енциклопедията „Oriental Lumen“), така и църковното пеене през умелото съчетание на еврейски, сирийски и гръцки музикални елементи със звучността на латинския език роди това, което наричаме Григорианско песнопение. Наименоването си то дължи на папа Григорий Велики (540-604), чийто принос е от съществено значение за събирането и утвърждането на литургичните молитви и хармоничните мелодии. Този факт поддържа към хипотезата - запознанството с източното песнопение по време на престоя му в Константинопол като пратеник на папа Пелагий II не е ли при-

своето оформяне като официално пеене в Католическата църква. Така то постепенно обхваща литургичните текстове на богослужението - Kyrie, Gloria, Credo, Praefatio, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei. Известни са множество григориански меси, сред които Lux et Origo - за Пасхалното време, Fons bonitatis - за тържествените празници, Cunctipotens Genitor Deus и Rex splendens - за обикновените празници, Cum jubilo - за Богородичните празници, и много други, както и специалната меса за покойници, отслужвана до II ватикански събор, с Introitus, Graduale и останалите части и най-вече с уникатното като текст и мелодия Dies irae, Dies illa, включено от Хектор Берлиоз във Фантастичната симфония заради емоционалния му заряд. Но за

цилия - б.р.) 1903 г. представя вижданятия си по литургичната църковна музика и григорианското пеене. Той не отхвърля от богослужението полифоничната музика, която има своите достойни представители: Перотинус (XII-XIII в.), който в началото на XIII в. е маestro в полифоничната школа към парижката катедрала „Нотр Дам“; Джовани Пиерлуиджи да Палестрина (1525-1594) - един от най-великите майстори на полифоничната музика, автор на повече от сто меси, най-известна от които е посветената на папа Марцелин II; Клаудио Монтеверди (1567-1643), маestro на базиликата „Сан Марко“ във Венеция, композирал меси и музика за пасхи; Джовани-Батиста Перголези (1710-1736), автор на композиции на религиозна тема и др.

се дължи и на „Stille Nacht, heilige Nacht“ - тази нежна мелодия на селския органист Франц Грубер по текст на Йозеф Мор, превърната се в международен химн в чест на Витлеемския младенец? И още едно име - Оливие Месиен (1908-1992). За себе си той казва: „Аз съм преди всичко музикант католик. Всички мои произведения - религиозни или не - са „Деяние на вяра“ и прославят мистерията на Христос.“ За него пък в биографичната си книга „Au coeur du Vatican“ кардинал Пол Пупар пише: „В парижката енория „Света Троица“ органист бе композиторът Оливие Месиен. Когато го срещаха в неделя пред черквата, аз го подкачах: „Съкпи маestro, ние знаем, че енориашите не идват за литургията, а идват, за да слушат органиста!“ „О! - негодуваше той - как е възможно да говорите подобни неща? Това бе времето, когато маестрото композира месите, посветени на Света Троица, в чито мелодии се преплита песента на птичките, които пригласят на певците.“ А като професор в Парижката консерватория Оливие Месиен оставя незабравими спомени у студентите си. Един от тях, именитият наш диригент Йордан Дафов, казва: „Оливие Месиен бе дълбоко религиозен. Зад скромния и приветлив образ на обикновен човек се чувстваше много силно една твърда и непоколебима вяра, една възвищена духовност и устойчивост, почти апостолска ревност с тежестта на съзнанието за своята мисия. Без неговата личност светът би бил сега много по-беден. Наследството, оставено от Месиен, е днес една голяма част от духовните ценности на истинската човешка култура.“

Известните композиции за орган на Месиен са тъй много, че е невъзможно да бъдат упоменати в това кратко изложение. Все пак композираната в продължение на седем години опера в чест на свети Франциск Асили заслужава да бъде уважена като израз на дълбока вяра у един практикуващ католик, който признава, че творчеството му е посветено за възхвала на Бог.

За финал на това изложение за григорианското пеене и църковната музика нека чуем и становището на папа Йоан-Павел II. На 31 октомври 1996 г., по случай 50-годишния му свещенически юбилей, симфоничният оркестър „Камера Академика“ и детският хор „Моцартхор“ от Линц, Австрия, под диригентството на маestro Франц Веслер-Мъст изпълниха ораторията „Месия“ на Хендел. След като им благодарии, Йоан-Павел II казва: „Месията на Хендел с езика на музиката ни предлага отделните етапи от пътя на това admirabile commercium между Бога и човека, на тази възхитителна размяна, чиято кулминация е изкуплението чрез Словото Божие, станало човек.“

В чест на Божието слово, стало човек, и за прослава на Неговото име посветиха таланта си на музиканти неизвестни и известни монаси, гениални композитори, блестящи изпълнители и именити педагози. За прослава на Триединния Бог композира своите меси, пасиони, прелюдии, фуги и хорали и Иоан Себастиан Бах, отбелязвайки партитурите им със сигната „SDG - Soli Deo Gloria“ (Само за Божия слава).

Иван ТЕОФИЛОВ

Музиката в живота на Църквата

чина за раждането на григорианския музикален стил на Запад? Думата имат музиковедите! Но така или иначе делото на папа Григорий Велики е развито и продължено от събрата му, монасите бенедиктинци. Паулус Варнефрид, монах бенедиктинец, известен като Павел Дякона (720-799), автор на „История на ломбардите“ както и на текста за химн в чест на свети Йоан Кръстител „Ut queant laxis“, е един от тях. Мелодията на този хвалебствен химн ще композира пък монахът бенедиктинец Гвидо от гр. Арецо (990-1040). Така се появяват имената на нотите от музикалната гама: „Ut queant laxis, Resonare fibris, Mira gestorum Famuli tuorum, Solve polluti Labii reatum, Sancte Joannes.“ Преводът на този първи куплет е следният: „За да могат твоите последователи да възпяват чудните ти дела, прогони греха от опетнените им устни, свети Йоане!“ Сериозни изследователи считат за водещо събитие през XI в. изобретяването на имената на нотите от музикалната гама. И още един монах бенедиктинец - Херман (1013-1054) от абатството Райхенау, свързано с житието на свети Методий, апостол славянобългарски. Поет и изобретател, Херман, провъзгласен за блажен, е автор на текстовете за химни в чест на Божията Майка - „Ave, Maris stella“ (Здравей, Морска звезда), „Alma Redemptoris Mater“ (Майко свята на Спасителя), „Salve, Regina“ (Радвай се, Царице). По тези текстовете негови събрата ще композират в григориански стил прекрасните мелодии, които и днес звучат под сводовете на базилики, катедрали, енорийски храмове, манастирски черкви и праклиси за извисяване на душите на чедата Мариини.

От момента на възникването си под влияние на източното църковно пеене в григорианското пеене се оформя също осмогласието - система от осем гласа или вид гами. Като уникално във възможностите си за хорално изпълнение, то напълно естествено се налага още през началния период на

чистотата на григорианското пеене, за неговата красота, въздействие и емоционалност няма по-голяма възхвала от тази, която изрече Волфганг Амадеус Моцарт: „Бих дал цялото си творчество за една префация (предисловие) на григорианска миса.“ Въпреки високата оценка на великия композитор и музикант за григорианското пеене през XIX в. въпросът за мястото, ролята и значението на църковната музика като цяло навлиза в етап, който без колебание би могъл да се нарече светотатствен. Именно през XIX в. в дома Господен скандално се промъква профанацията на мелодичния израз при отслужването на Евхаристичното тайнство, което се приема за нормално. Така „Арлезианката“ на Жорж Бизе звучи в „Agnus Dei“, мелодии от „Севилският бъръснар“ на Джоакино Росини влизат в комбинация с „Credo“ (Вярвам в Бога). Тази практика се превърля в върху отделни църковни ритуали. Не са редки случаите, при които коленичили пред олтара младоженци получават благословия на Църквата под звуците на мелодия от операта „Селска чест“ на Маскани или от някоя друга, считана за подходяща опера. Също така не са редки случаите, когато покойник - преди да бъде положен в студения гроб - „слуша“ за седен път мелодии от някой концерт или опера.

Тези случаи още през 1840 г. предизвикват бурната реакция особено на монасите бенедиктинци от световноизвестното абатство Солем в Северозападна Франция. През 1870 г. техните усилия начело с Дом Геранже (1805-1875) - абат на Солем, възстановил бенедиктинския орден във Франция през 1837 г., прогонен от Френската революция - постигат желаните резултати в полза на григорианската музика. Инициативата на бенедиктинците е продължена от Римските първосвещеници. Само няколко седмици след възстановянето си на Петровия престол свети Пий X в „Motu proprio“ с дата 22 ноември (личното изявление на света Це-

Блажените мъченици - героични участници В спасителната тайна...

От стр. I

жертва те стават пример на вярност, от който мнозина са черпели твърдост в отстояването на своята вяра.

„С добрия подвиг се подвих, пътя свърших, вярата опазих“ (2 Тим. 4, 7), пише апостол Павел в края на земния си живот, очаквайки мъченическия венец. Подобно на него, когато враждебността на безбожния режим става особено настървена, блажените мъченици са призвани да направят за пореден път свободно своя избор: да отговарят на желанието на Бог да им дари вечен живот и слава, а чрез тях - и на мнозина техни братя във вярата. И епископ Евгений, и отците успенци предпочитат да останат при своите вярващи, да споделят всяка тяхна несъгодба, макар да знаят, че ще трябва да платят за това с живота си. „Но ме очаква венецът на правдата, който ще ми даде в онъ ден Господ, Праведният Съдия: и не само на мен, а и на всички, които са възлюбили Неговото явяване“ (2 Тим. 4, 8), казва свети Павел. „С молитвата ще имаме

смелостта, която ще ни трябва, за да бъдем верни на Христоса, на папата и на нашата Църква, която ни е Майка“, допълва блаженият Евгений. Така той и тримата успенци, които са били „образец на пастири в живота си, остават такива и в смъртта, като смесват кръвта си с тази на Заклания агнец за спасението на свeta“ (Блажен папа Йоан-Павел II).

Но „кръвта на мъчениците е семе за новите християни“, казва един древен автор. Кръвта им е кръв на Църквата - мистичното Тяло Христово. И е източник на богатите и плодове, както и нейно послание към хората от всяка епоха и от всяко поколение. „Аз вярвам в Бог - в тия думи е моята сила, моята радост и надежда. Ето истинския език на християнина - пише блаженият Евгений. - Затова винаги е добро онова, което Бог е приготвил за нас.“ Обвинени лъжливо, че са опасност за устоите на обществения строй, те губят живота си, защото със святынта, слово и дело сочат на хората пътя към Бог, към истинския Живот. За да намерят този Живот без край и пред

ИСТИНА
VERITAS

Брой 11 (1480)
ноември 2013 г.

престола на Бог да се застъпват за своето стадо и за целия свят, та всеки човек да познае истината и да бъде щастлив.

„Вие сте светлината на света“ (Мт. 5, 14), казва ни и днес чрез мъчениците Христос. „Аз съм възкресението и животът: който вярва в Мен, и да умре, ще оживее“ (Ин. 11, 25). Така и ние, станали чрез Христовата смърт и възкресение светлина за света, в който живеем, ще можем да даваме на нашите близки свидетелство чрез живота си, „живян възгласие с изповядваната от нас вяра“ (Lumen Gentium, 1). Свидетелство за това, че Бог ни е създал и изкупил, за да бъдем свети, да имаме вечен живот. Защото имаме сигурен път да постигнем този живот, „като следваме Исус и помагаме за изграждането на Неговата Църква, което е истинският смисъл на живота ни“ (блажен Евгений Босилков).

Отец Страхил КАВАЛЕНОВ,
епония „Блажен Евгений
Босилков“ - Габрово,
и „Блажена Дева Мария
на Броеницата“ -
Велико Търново

III международно
поклонничество
пеша
Малко Търново -
Созопол

(Продължава от бр. 10)

В с. Заберново имахме обща вечеринка с хората от селото и кмета Тодор Тодоров, които също ни приемат много радушно всяка година и ни предоставят за молитва най-старата черква в района. Благодатна новост беше за нас и около 15-минутното обожаване на Пресветото причастие след всяка литургия по време на поклонническия път.

Съзнанието, че към нас са присъединени и много духовни поклонници (много повече от вървящите), които по една или друга причина не могат да участват, пътувайки до Малко Търново и вървейки пеша, но се молят у дома и предоставят своите ограничения в намерения на поклонението, ни даваше сили по пътя. Усещането за общност - макар и на разстояние, даваше надежда, че наистина нашите молитви ще бъдат чути, че всички заедно допринасяме да се изпълнят както основните намерения на поклонението (за единство на християните; за мисии в България; за семействата и Църквата; за мир в Сирия и в света), така и намеренията от „кощчето за намерения“ - т.е. всичко това, за което ни бяха помогли да се помолим, както и за всички срещнати по пътя. Хиляди благодарности на Стефка Гекова (координатор на духовните участници) и на вас, скъпи духовни поклонници, защото чрез вас това поклонение е силно и добро.

За нас не е особено съществено дали откритите през

Наново да разпалим любовта

2010 г. мощи на свети Иоан Кръстител са автентични, тъй като нашата цел е да отдадем почит не на самите мощи, а на Бог чрез засътъпничеството на конкретния светец. Известно е, че се срещат случаи на няколко светилица, в които се почитат мощите на един и същи светец. Но това не налага благодатта, получавана от поклонниците, тъй като Бог познава сърцата и съди според тях, а не според външни фактори. Поклонничествата способстват за израстване във вярата и за обръщане на сърцата независимо от крайната точка на пътя. Дори и тя да се окаже неавтентична от научна гледна точка, так може да се постигне духовно израстване, понеже заслугите от лишенията и молитвите по време на поклонението няма да намалеят заради този факт.

Така или иначе засега нямаме официални данни за фалшивият относно мощите на свети Иоан в Созопол. Точно обратното, резултатите от изследванията в университетите в Оксфорд и Копенхаген, публикувани в 2012 г., ни приближават към версията за автентичност. Изследванията в Оксфорд по радиовъглеродния метод съв-

сем изненадващо за всички датират откритите кости към I век - т.е. по времето, когато е живял светецът, а генетичните изследвания от университета в Копенхаген удостоверяват произхода им от Близкия изток.¹

Убедително изглеждат и резултатите от изследванията на БАН, че субстанцията на откритите кости съвпада по състав с тази на признатите и отдавна почитани мощи на свети Иоан Кръстител от Константинопол. Оттук и твърде вероятната теза, че някога част от константинополските мощи са били дарени на българските властници. В средновековието това е било често срещана практика на размяна на безценни дарове при специални случаи на засвидетелстване на взаимна почит между властниците, особено

от съседни държави.

Въпреки много близките данни тези все пак научни изследвания засега не са в състояние в 100% да потвърдят автентичността на мощите - по същия начин както не са в състояние да удостоверят автентичността и на много други религиозни предмети като дрехата на Дева Мария в Шартр, Торинската плащаница или платното в Монопело. Това обаче не бива да ни спира да организираме поклонничества към тези светилица и да отдаваме почит на Бог по пътя към тях и на съмното място. Поклонничеството е цел само по себе си. Самият път, който предприемаме, и времето, което напъл-

но предаваме на Бог, ни учат на великолудие и щедрост към Него, следвайки поне в малка степен Неговия пример и този на светците.

Поклонническият път - както на вървящите поклонници, така и на духовните, които се молят у дома поради невъзможност да се присъединят, като вървят, е още един начин за прослава на Бог, допринасяйки за непрестанното изграждане на Църквата чрез такива дела като възстановяне на поклонническото движение в България. Всеки от участниците преживява не само

много силни духовни упражнения, но и съзнателно и отговорно се включи в създаването на логистична и духовна база за бъдещите участници.

Благодарим на всички наши благодетели, както и на духовните поклонници, присъединени към нас чрез молитва и специално подгответи размишления, същевременно оставайки у дома. Нека всички заедно да отговорим на призыва на Христос да бдим и да се грижим за собственото си духовно развитие, както и да поемем отговорност за актуалните нужди на Църквата в България и в света.

От поклонниците
www.poklonenie.viarvam.bg

1. http://www.ox.ac.uk/media/news_stories/2012/120615.html,
<http://archeologiabiblijna.wordpress.com/2012/06/17/bulgarskie-relikwie-jana-chrzciela-pochodza-z-i-wieku/>

Ронкали и Църквата в България

Епископ Христо ПРОЙКОВ,
апостолически екзарх

(Продължава от бр. 10)

След войната в Париж е свикана Международна мирна конференция. Ронкали използва този случай, за да направи всичко, което зависи от него, за да издигне авторитета на България, който в този момент не е на достатъчно високо ниво. На 5 юли 1946 г. той кани в Папската нунциатура всички участници в мирната конференция. По договореност с тогавашния министър-председател на България Васил Коларов, водач на българската делегация, е решено българите да пристигнат последни на приема. Когато българската делегация пристига, монс. Ронкали посреща делегатите, хваща за ръка Васил Коларов и пред учудените чужди дипломати се провиква: „Да живее България!“ Това е достатъчно българската делегация да бъде приета от всички с по-голяма благосклонност.

Паметно ще остане прощалното слово, което монс. Ронкали произнеса на 25 декември 1934 г. по Българското национално радио, слово, изпълнено с бащинска доброта и любов към България. Ще си позволя да цитирам само някои изводки от него: „Прелю-

безни братя... радвам се... че можах да ви опозная, че можах душа и тяло да посветя в служба за благото на вашата душа и си заминавам, отнасяйки най-добро мнение за вас и за вашата красива страна. За моите недостатъци, за това, че не можах повече да сторя, дори и за моята небрежност, или пък ако случайно съм докачил някого, благоволете да ми простите, предобри братя! И аз съм човек като вас. През тези десет години моите ръце бяха инструмент за много помощи, изпратени от Светия отец за подпомагане на общи и скрити бедствия и мизерии, за благоустройстване на храмове и за други благочестиви и душеспасителни дела. От всички тези милости нищо не бе използвано за мое лично благо. Аз ви напускам беден, но доволен, че дадох всичко и всичко оставил тук. Уважението, което винаги съм се стараел да имам публично и частно към всички... Факт е, че никой път не се наведох да взема камъка, който от една или друга страна ми бе подхвърлен на пътя. Сигурен съм и мисля, че доказах, че обичам всички в Господа с онази братска, сърдечна и искрена любов, на която ни учи Евангелието... Трябва най-после да настъпи денят, в който ще има само едно стадо и един пастир, понеже тъй го иска Христос. На мен се падна да следвам пътя на Константин от Сердика за Цариград, от София за Истанбул, но отивайки на новото си назначение, аз отнасям скъп спомен за Бъл-

гария. Помолих Светия отец да мага да променя архиепископското си название с това на един китен кът, същински бисер на България, Месемврия. Отсега нататък аз ще нося титлата не Ареополски, а Месемврийски архиепископ. По такъв начин ежедневно ще си спомням за България... Но и вие, благословени братя, спомняйте си за мене, който оставам ваш всегдашен приятел, всегдашен ревностен приятел на България. Когато вашите съграждани ви попитат какво ви говори апостолическият визитатор, кажете им: той ни каза да ви обичаме, да ви помагаме, да ви служим и да живеем с вас като братя от едно и също семейство...“ „Драги братя, никой не знае пътищата на бъдещето. В какъвто и край на света да ми се случи да отида, ако някой от България ми не край моята къща през нощта, изпаднал в безизходно положение, ще намери на място прозорец светилник запален. Похлопай! Похлопай! Няма да те запитат дали си католик или православен. Брат от България. Достатъчно. Влез. Две братски ръце ще те прегърнат. Едно топло приятелско сърце празненствено ще те посрещне. Понеже такава е Господната любов, излиянието на която са услаждали живота ми през десетгодишното ми пребиваване в България. Тук е най-благоуханното и нежното цвете на Христовия мир... Заветът, който ви оставям, и който бих желал да бъде вечен

спомен след моето заминаване: Мир на хората с добра воля! Да, братя, мир, мир!“ Тези са последните думи на монс. Ронкали, преди да отпътува окончателно от България. Точно в 16.45 ч. на 4 януари 1935 г. влакът Париж - Истанбул потегля на изток. Столици приятели и почитатели на монс. Ронкали - духовници, дипломати, вярващи и близки, махат от перона с ръце на любимия „дядо Ронкали“, а той до последния момент от прозореца на вагона продължава да се усмихва и да благославя своите приятели и България.

Следващите десет години ще бъде на служба като представител на Светия престол в Турция и Гърция. На 22 декември 1944 г. съвсем неочеквано е назначен за Папски нунций в Париж, като мисията му във Франция след войната веднага започва с блестящ дипломатически успех, който постига в преговори с президента на Франция генерал Дьо Гол. На 12 януари 1953 г. папският нунций в Париж архиепископ Ронкали е издигнат в кардиналски сан и три дена по-късно папа Пий XII го назначава патриарх на Венеция. На 28 октомври 1958 г. в 17.08 ч. над Сикстинската капела се появява бял дим, който известява избирането на новия наследник на свети апостол Петър и приемник на папа Пий XII. Името на избрания кардинал е Анджело Джузепе Ронкали, който приема името Йоан XXIII, папа римски. С това име и с це-

лия си живот той спечелва сърцата на целия католически свят, който скоро започва да говори за него като „Добрия папа“. А за нас, които сме имали щастиято и благодатта да сподели нашия живот цели десет години, имаме право да го наричаме българския папа.

На 11 октомври 1961 г. обявява историческия Втори ватикански вселенски събор за цялата Католическа църква. Край на неговия понтификат настъпва след кратко и тежко боледуване на 3 юни 1963 г., точно преди 50 години.

На 3 септември 2000 г. папа Йоан-Павел II го провъзгласи за блажен и постави неговия лик на олтарите в целия католически свят. В църковния календар празникът му се чества на 11 октомври. И ние тук, в България, по-специално Католическата църква от източен обред изградихме в София храм в негова чест, който носи името му като блажен и е издигнат върху терен, който самият монс. Ронкали е закупил, преди да напусне България. В него се пази реликvia от тялото на блажения Йоан XXIII, подарена от папа Йоан-Павел II при apostolicheskото му посещение в България през 2002 г. Този храм е нашата признателност към личността на Ронкали за всичко, което е направил за нас, българите католици, признателност за любовта, която той носеше в сърцето си към България, и с надежда за неговото покровителство от небето днес и в бъдните времена.

от самото и безскверно зачание, посветена Нему още от раждането й. На този ден се чества нейното посвещение Богу от детството и чрез символиката на въвеждането й в светилището на Божието присъствие. Присъствие, на което в пълнота ще отклике при Благовещението на ангела, който ще й извести, че изборът Божи за майка на Спасителя се пада върху нея.

Съвременните католически билисти виждат в репликата на Девата „... но как ще стане това, когато аз мъж не познавам...“ едно нейно решение от преди идването на ангела за пълно посвещение на Бог, решение за безбрачност по подобие на девиците от Йерусалимския храм, посветени единствено в служение, молитва и славословие на Бог. Така че в заключение смело можем да кажем, че празникът освен на младежта и семейството е празник и на посвещението на Бог. И нека се замислим доколко нашият живот е посветен на истината Богу и не оставяме ли често за Него време чак след като сме посветили времето си на всичко друго останало?

Нека и ние, всеки на своето поприще, в своето призвание - както тригодишната Дева - да вървим напред със запалени свещи, без да се обръщаме назад, без да изпадаме в съмнения и колебания, уверени в целта, устремени смело към светостта.

Отец Петко ВЪЛЛОВ

ИСТИНА VERITAS

Брой 11 (1480)
ноември 2013 г.

8

От стр. 1
събитие се намира в две апокрифни книги: „Протоевангелието от Якова“ и „Евангелието на псевдо Матея“ - все книги, използвани в поученията, словарята и молитвите на Отците на Църквата. На тези апокрифи се базират и църковните песнопения в службите на празника: тропари, антифони, кондаци. За честването на празника още в IV век ни говорят словото на свети Григорий от Ниса, както и построяването на черква, посветена на Въведението Богородично от светата императрица Елена. Това, че един текст е апокрифен, тоест че не е влязъл в канона на богословието, не означава непременно, че е фалшив или напълно легендарен; означава по-скоро, че текстът не може да бъде приет като каноничен изцяло, понеже в него достоверните истини често са поразкрасени с подробности и идеализирани от голямата народна набожност, така че - приети с резерв - апокрифите могат да бъдат показателни за настроенията и въжделенията на вярващите, дори историческите факти, описани в тях, да не са автентични.

Но нека видим част от текста на апокрифното евангелие: „Щом момиченцето на вършило три години Йоаким напомнил на жена си обещанието им пред Бога за детето и й заръчал: Повикай отбранни израилски девойки, нека всяка вземе по една негаснеща свещ, та да заведем де-

тето в храма. Като го въведем в храма, да внимаваме то да не се обърне ни веднъж назад, за да копне сърцето му винаги само за храма Господен. Анна изпълнила поръчанието и всички отишли в храма. Когато била въведена в храма Господен, Мария тичешком изкачила петнадесет стъпала, без да се обърне и погледне назад и без да потърси помощ от родителите си, както обикновено правят малките деца. Това много учудило пристъпващите и самите свещеници останали възхитени. Първосвещеник Захарий посрещнал детето, взел го на ръце, показвал му Светия Светих, благословил го и рекъл, че тя ще прослави името на Господа между народите. Той турил детето да седне на третото стъпало в олтара. И Господ Бог изпратил благодатта си върху него. Йоаким и Анна оставили момиченцето си Мария да пребъдва в храма с девойки израилеви, които непрестанно хвалели Бога и се върнали у дома си, изпълнени с голяма радост. Мария останала в храма и пребивавала тук и ръката на Ангел Господен я хранел и целия народ Израил ѝ се възхищавал.“ Така че животът ѝ в храма може да се нарече живот за Бога; а за човеките - по думите на свети Йоан Дамаскин - той стана ви-

сок пример за назидание и кротост, смирение, чистота и святост. В съгласие с казаното дотук свети Амвросий Медиолански я описва като Дева не само по плът, но и по дух, като я обрисува с думите: по сърце смиренна, в думи богомъдра, при разговор съсредоточена, в беседи благородна, никого не огорчила, на всеки добро правила, от бедните не странила, на никого не се надсмяла. Нека сега разгърнем Минея и видим някои текстове от службите на празника. След „Слава и Нине...“ светилната молитва на празника възпява: „Днес е голям празничен ден, въвежда се в храма пречистата Богородица, която ангелите възпяват, човеците облажват, а девойки съпровождат в храма Господен, весело понесли запалени свещи.“ След „Слава и Нине“ на „Господи возвах“ се пее: „Днес Богородица, самата Храм Божий, се въвежда в Храма. Захарий я приема, Светия Светих се радва, Ангелският лик тържествува и ние с Гавриил празнуваме и пеем: Радвай се Господ е с тебе.“

Друг един текст от службата на празника възглася: „Изгря радостен ден и всепочитан празник, защото днес се въвежда в храма Господен тая, която преди бе и след като роди остана Дева. В светия храм

дойде застъпницата на скърбящите, за да се освети в светилището на Царя на всичко. Майки, радвайте се; девици, веселете се; неплодни, ликовайте; защото се отвори за нас небесното царство.“ След „Слава и Нине“ текстът продължава: „Всенепорочната Дева се въвежда в храма, за да се подгответи за убежище на Бога и поддръжничка на нашия живот. Днес най-чистата и свята като тригодишна юница се въвежда в Светия Светих, нека и ние с ангелите възкликаем: Радвай се, едничка благословена между жените“, и т. н.

Такива празници потвърждават още веднъж, че литургичният култ към Мария е видян от Църквата като почит към една личност и един живот по човешките възможности най-свети. Мария е пресвята, защото нейният живот и личност са пример за най-съвършено уподобяване с личността и живота Христов - истинския и единствен прототип за човека, такъв, какъвто е по желан и сътворен от Бог. Колкото сме по-подобни на образа на Мария, толкова сме по-подобни на Христос - истинския човек и истинския Бог, чрез Когото ще бъдем приобщени към същността на Светата Троица - именно Любовта. Дева Мария бе осветена от Бог и посветена на Него още

С цел да се предотвратят възможните трудности в схизматична среда на избрания терен да се построят няколко малки, скромни къщички за приют на семейства на католически бежанци, а те от своя страна ще могат да се превърнат в ядро, което да даде основание на властите за откриване на параклис и училище. Оттам ще потъргнат, постепенно, и другите дела. [...] Апостолическият визитатор следва да осъществява този проект с дискретност и голямо внимание...

- да следи движението на католически бежанци (понеже българите униати са в голямата си част бежанци в търсение на постоянно местожителство) и да се увери, че са единни, та да не се изгубят сред схизматиците;

- особено да следи за материали и духовното възстановяване и благополучие на сестрите евхаристинки в София, като положи усилия да им осигури нов жилищен център, където спокойно и благоприятно да се развиват;

- да се заеме с уредбата на църковната собственост - важна тема, която е наложително да се проучи: „Като цяло, на изток следва да се поддържа скромно имуществено наследство, съведендо до най-необходимото за една черква, енорийски дом и училище, понеже всяко друго имущество би могло да се превърне в повод за отвличане на вниманието на духовенството, а и за административни претенции от страна на граждани и отнемане от страна на властите. Ако в България се постигне прививане от Закона на общността на католическите униати, представлявани от епископа като единствен властови и административен водач, подпомаган от енорийските свещеници, бихме могли да използваме протекцията на Закона по съответен предпазлив начин. В противен случай църковната недвижимост ще следва да бъде съхранявана на сигурно място и където е наложително, да бъде лишена от статута на частна собственост“;

- последно - да се даде тласък на католическата мисия, ангажирана с арменските бежанци, имигранти в България.

На 23 април 1925 г. апостолическият визитатор напуска Рим и пристига в София на 25 април сутринта - празника на свети евангелист Марко. Настанява се в дом, построен от папите Бенедикт XV и Пий XI, намиращ се в близост до новопостроената Католическа църква на униатите (ул. „Люлин“ 3), заедно с временно изпълняващия длъжността секретар бенедиктинец дон Константин Боскаерц, проадминистратора Козаров и сътрудника отец Стефан Куртев. „Очаквах да заваря внушителна постройка“ - пише монсеньор Ронкали в първия си доклад, - а заварих малка селска

черквичка, съвсем семпла, недекорирана, разположена в една наистина хубава местност, но твърде отдалечена (и това е първият голям проблем) от местата, насяявани от католици униати, за които именно е била построена. Настаних се в съседната къщичка - и тя новопостроена, но завършена наполовина, заех част от осъдено подредените, но хубави и чисти стаички заедно с Козаров и отец Стефан Куртев, който, горкичкият, за да стори място за нас, трябваше да се задоволи с кухненското помещение. Щом пристигнах, отслужих Света литургия в една от пригодените за целта стани¹¹.

В течение на шест години визитаторът развива активна дейност, опознавайки много отблизо България и предимно католическите общности, състоящи се от около 35 000 мири, мнозинството от които спазват латински обред и са в контакт с дипломатическите служби на западните сили (главно френски), и едно „уни-

във Ватикан ... Даде ми да разбера, че споделя и високо оценява направленията, които следвам. Неколкократно изъкна задоволството си от тактичността и благовъзпитаността, които се старая да придава на работата и на отношенията си с всички. Спря се многократно с много ласкави думи по този въпрос. По повод православния начин на мислени, който смесва религия с нация, каза, че е нужен век време на работа, за да бъде той променен и осмислен. Като цяло аудиенцията ми вдъхна голям кураж да продължа моята служба, като следвам същите критерии, които са ми били мерило за оценка досега. През цялото време беседата минаваше в много весело настроение и тон на взаимно доверие, с чести доста духовити реплики. Цар Борис ми се стори по-обаятелен от всякога¹².

Това отношение между папския представител и българския монарх не се променя и след „инцидента“ във връзка с царската сватба, която е най-

посредничи между папа Пий XI и българския монарх. Светият престол няма никакво намерение да отстъпва и преди всичко да се отказва от задължението да кръщава и възпитава в католическата вяра децата от смесен брак. На 25 октомври 1930 г. Иоана и Борис сключват брак в Асизи. Смесеният католически брак, осветен в базиликата на св. Франциск, прикрива „въобразяния ватикански план за завръщане на България към Римската църква по династичен път“¹³.

Царят изглежда да приема позицията на Светия престол, като настоява обредът на коронясването да стане в София. Едва завърнала се в София, царската двойка получава не само православната благословия с обреда на инкоронация. Бракосъчетанието фактически се дублира в Православната църква, което анулира задължението, поето от цар Борис малко преди това. Пий XI протестира против самоволието на българските

те и православните не са врагове, а братя. Имат една и съща вяра, споделят едни и същи тайства, преди всичко Евхаристията. Разделят ни някои недоразумения, свързани с божественото сътворение на Христовата църква. Авторите на тези недоразумения вече са мъртви от столетия. Нека да изоставим древните спорове и всеки в своята област да работим, за да направим по добри своите братя, като им предлагаме нашите най-добри примери... И макар че досега сме вървели по различни пътища, ще се срещнем несъмнено в единението на нашите Църкви, за да изградим, всички заедно, истинската и единна Църква на Господа наш Иисус Христос.“

Изключителното присъствие на монсеньор Ронкали, който изпъква в България, прозира в неговите думи и дела. Той е силна личност, чистосърден, искрен, с дарба да помага по човешки и с обнадеждаващи слова; вежлив, отприят, скромен, миролюбив, вдъхващ доверие и оптимизъм у другите. Забележителна черта у Ронкали е смиреността и скромността - вродена дарба у него, непринудена, но осъзната и желана: „Оставям на всички други щедрото лукавство, т. нар. дипломатическа гъвкавост и продължавам да се задоволявам с моето благодушие и простота на чувства, слова и поведение“ пише в своя дневник през 1947 г.⁴ Кардинал Леркаро, архиепископ на Болоня от 1952 до 1968 г., отбелязва, че скромността у Ронкали не е била наивност и още по-малко „евангелско простодушие“, а е културна дреха - плод на огромен опит и на дълго, предано и упорито осмисляне...⁵ Това осмисляне, тази мисловна преработка продължава с години, чак до последните месеци от живота му и „се съчетава по чудотворен начин с наследените и възпитани у него заложби на реализъм, конкретност, дълбок оптимизъм и проникновено, ведро, безстрастно, открито и влюбено вглеждане в различни среди и моменти, които Провидението му е дало възможност да опознае“⁶.

1 Note e proposte N. I, Sofia, 19 maggio 1925, in ACO, Oriente, Deleg. Ap.ca in Bulgaria, fasc. 884/28 „Mons. Angelo Roncalli Visitatore Apostolico Rapporti e informazioni“, prot. 16052, doc. 6.

2 ASV, Arch. Deleg. Bulgaria, b. 13, fasc. 1, f. 12v.

3 A. MELLONI, Papa Giovanni. Un cristiano e il suo concilio, Torino 2009, 153.

4 GIOVANNI XXIII, Il Giornale dell'Anima. Soliloqui, note e diari spirituali, edizione critica e annotazione a cura di Alberto Melloni, Bologna 1987, 392.

5 Cfr. CARD. G. LERCARO, Giovanni XXIII, Linee per una ricerca storica, Roma 1965, 23.

6 Ibid.

Дипломатическата мисия на архиепископ Ронкали в България (1925-1934)

атско“ малцинство, гледано не особено доброжелателно както от латинските, така и от източноправославните вероизповедания. Монсеньор Ронкали е поразен при своите първи посещения от окаяното равнище на църковната дейност в България и от бедността на страната като цяло. Това го подтиква да поеме грижата както за отделни човешки съдиби, така и да вземе активно участие по време на голямото земетресение от 14 април 1928 г., което го сварва рамо до рамо с бедствищите, създавайки „трапезарии на патата“ в помощ на католици и православни.

През 1931 г., след шест години и много работа, Ронкали е назначен за апостолически делегат - постоянен представител на Светия престол към дадена държава, но без дипломатически характер (като нунций). Възражения срещу институцията Постоянен представител на Светия престол се появяват не толкова от страна на българското правителство, колкото от Българската православна църква, която се питат каква може да бъде функцията на папския делегат в една некатолическа страна.

БПЦ се опасява, че могат да бъдат установени официални отношения и евентуален конкордат между Ватикан и София, който да се опита да оспори православното вероизповедание в България.

Голяма и силна е вързката между Ронкали и цар Борис. Двамата поддържат пряк контакт през целия период на пребиваването на папския наместник в България, а и след това. След аудиенция с българския монарх на 21 февруари 1928 г. Ронкали се изразява така в една нота: „Както винаги царят е много благоразположен и сърдечен ... Голямо е възхищението му пред Рим и всичко, което е видял

известният епизод от българския период на Ронкали. През 1927 г. царят се запознава с принцеса Иоана Савойска, дъщеря на италианския крал Виктор Емануил III, и изявява намерението си да се ожени за нея. Бракът щял да свърже българското царско семейство с рода Савоя и същевременно би извършил и укрепил отношенията между България и Италия.

При царското бракосъчетание възниква проблем, свързан с вероизповедната приналежност. Светият престол, за да даде разрешение за склучване на брак на католическа принцеса с православен, изисква от последния задължение да кръсти и възпида децата си във вярата на Римската църква. Това би влязло в противоречие с волята на Православната църква и с българското обществено мнение. Най-голямата пречка в дадения случай е чл. 38 от конституцията, според който: „Българският Княз и потомството му не могат да изповядват никоя друга вяра освен Православието“. Оттук следват още редица спорни проблеми и неудържани ангажименти.

Ронкали поема мисията да

власти. Бракът между царските особи се превръща в държавен въпрос, който разклаща отношенията между Ватикан и България.

Вторият неприятен инцидент става при раждането на първородната Мария Луиза. Ронкали припомня, че трябва да бъде извършено католическо кръщение според поетите договорености в момента на бракосъчетанието. Но малката княгиня е кръстена два дни след раждането от митрополит Стефан в православната вяра, с кръстник председателя на Народното събрание Александър Малинов. Стига се до открит сблъсък между апостолическия делегат, който протестира в името на поетите от цар Борис задължения, и българската преса, която се застъпва за православното вероизповедание на царското семейство.

Годините, прекарани от Ронкали в България, са и години,

в които близостта с православните християни засилва у

него желанието за единство

на християните. Ронкали

взима присъреце нуждата от възможност

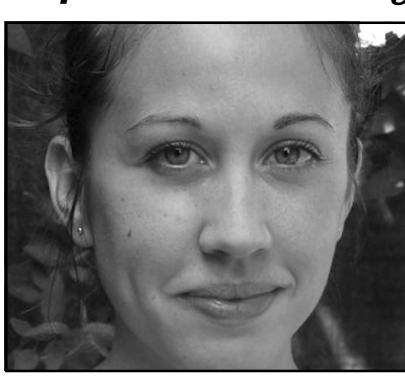
като възможност да опознае⁶.

отявлението много болезнено преживявя отричането на неговия труд „Произход на видовете“, обаче на смъртното си легло настоятелно поръчва да дойде католически свещеник, пред когото той заявява, че вярва в Бог, моли да бъде приет в католическата вяра, разкажва се и моли за прошка на всичките си земни грехове и да бъде погребан като християнин.

След като свещеникът му дава светото причасие, Дарвин мигновено затваря очи и издъхва.

Петър КОЧУМОВ

Прправнучка на Чарлз Дарвин при католическата вяра и основа медийно общество

38-годишната Лаура Кейнис е пряка потомка на видния английски природоизпитател Чарлз Дарвин - автор на книгата „Произход на видовете“, и дъщеря на родители атеисти - последователи на дарвинизма. Лаура приема католическа вяра и през 2011 г. основава медийно общество „Католически гласове“ - за разпространяване на католическата вяра и възвестяване на Новата евангелизация. Майка ѝ след време също приема католическата вяра.

Говори се, че Чарлз Дарвин (1809-1882) като

и православните не са врагове, а братя. Имат една и съща вяра, споделят едни и същи тайства, преди всичко Евхаристията. Разделят ни някои недоразумения, свързани с божественото сътворение на Христовата църква. Авторите на тези недоразумения вече са мъртви от столетия. Нека да изоставим древните спорове и всеки в своята област да работим, за да направим по добри своите братя, като им предлагаме нашите най-добри примери... И макар че досега сме вървели по различни пътища, ще се срещнем несъмнено в единението на нашите Църкви, за да изградим, всички заедно, истинската и единна Църква на Господа наш Иисус Христос.“

Изключителното присъствие на монсеньор Ронкали, който изпъква в България, прозира в неговите думи и дела. Той е силна личност, чистосърден, искрен, с дарба да помага по човешки и с обнадеждаващи слова; вежлив, отприят, скромен, миролюбив, вдъхващ доверие и оптимизъм у другите. Забележителна черта у Ронкали е смиреността и скромността - вродена дарба у него, непринудена, но осъзната и желана: „Оставям на всички други щедрото лукавство, т. нар. дипломатическа гъвкавост и продължавам да се задоволявам с моето благодушие и простота на чувства, слова и поведение“ пише в своя дневник през 1947 г.

Кардинал Леркаро, архиепископ на Болоня от 1952 до 1968 г., отбелязва, че скромността у Ронкали не е била наивност и още по-малко „евангелско простодушие“, а е културна дреха - плод на огромен опит и на дълго, предано и упорито осмисляне... Това осмисляне, тази мисловна преработка продължава с години, чак до последните месеци от живота му и „се съчетава по чудотворен начин с наследените и възпитани у него заложби на реализъм, конкретност, дълбок оптимизъм и проникновено, ведро, безстрастно, открито и влюбено вглеждане в различни среди и моменти, които Провидението му е дало възможност да опознае“.

4 Кардинал Леркаро, архиепископ на Болоня от 1952 до 1968 г., отбелязва, че скромността у Ронкали не е била наивност и още по-малко „евангелско простодушие“, а е културна дреха - плод на огромен опит и на дълго, предано и упорито осмисляне... Това осмисляне, тази мисловна преработка продължава с години, чак до

„Каритас“ - София, отпразнува 20 години в служба на близния

С конференция на тема „20 години „Каритас“ - София - Христовото милосърдие за всеки“, служители, приятели, партньори и доброволци на организацията отпразнувахме своята кръгла годишнина. Събитието откриха Негово високопреосвещенство апостолическият екзарх Христо Пройков и председателят на УС на „Каритас“ - София, доц. д-р Иво Драганов. Поздравления отправиха и представители на Столична община, район „Триадица“, Държавната агенция за бежанците, община Бургас, община Тунджа, община Куклен, „Каритас“ - България, и „Каритас“ - Русе, енория „Сан Джорджо“ (Болония), генералният секретар на „Каритас“ - Грац, евродепутат на годината Мария Габриел и др.

„Каритас“ - София, вече 20 години работи в името на близния и в името на Христовата любов. Това е организация, която служи на Христовата любов и на християнското милосърдие и нека продължи да го прави и занапред“, пожела монс. Христо Пройков. Той обръна внимание и на актуалната ситуация с бежанците у нас, които „са и наши близни хора, прате-

ници на Господ, на които трябва да помогнем“

Доц. д-р Иво Драганов, председател на УС на „Каритас“ - София, и генералният секретар на „Каритас“ - България, Емануил Паташев също отправиха своите поздравления.

Назад в спомените се върна една от учредителките и първи изпълнителен директор на „Каритас“ - София, Анесия Вангелова, последвана от други наши сътрудници и приятели, отдали се на милосърдното дело през годините. Своите топли поздрави отправиха и сестра Сузана и отец Михал Шлахцяк.

Нашите дългогодишни сърудници имаха възможност накратко да разкажат за многобройните дейности на организацията през изминалите години, свързани с грижата за болни и самотни стари хора, наркозависими, самотни майки, деца в риск, хора, пострадали при бедствия, бездомни хора.

На конференцията имахме възможност да представим и нашето юбилейно издание „Христовото милосърдие за всеки - Проучване на бедността чрез структурите на Католическата апостолическа екзархия.“ В него читателите могат да открият исто-

рията на милосърдната дейност на Католическата апостолическа екзархия от създаването ѝ до днес, описание на милосърдните дейности в наши дни, както и очерк на проблемите на бедността и социалното изключване през погледа на служителите и сътрудниците на „Каритас“ - София. Същността на изданието не е в това да предостави подробни количествени данни, а в това да заговори за духовната и материалната нищета на хората през призмата на действителните човешки съдби, с които се срещаме всеки ден. Разговорахме и анкетирахме

350 души, предимно хора, включени в програмите на „Каритас“ - София. Информация събрахме и с помощта на двата центъра за изслушване в Бургас и Пловдив, където все повече хора нарират разбиране и подкрепа в разрешаването на своите проблеми. Контактът с хората, опознаването на техните нужди и проблеми са в основата на това наше издание. Те са предпоставка да направим обзор и равносметка на случилото се през годините и да формулираме адекватни мерки в отговор на нарастващото социално неравенство.

„Бедността има много лица, но винаги търси едно сърце, което тупти от милосърдие, състрадание и любов към близния“, казва епископ Христо Пройков в предговора на изданието.

През своите 20 години „Каритас“ - София, се стреми да бъде това туптящо сърце за страдащите, да дава надежда и светлина.

Благодарим на всички, които са били и продължават да бъдат част от нашата мисия!

Виктория ГОЦЕВА,
„Каритас“ - София

10

ИСТИНА
VERITAS

Брой 11 (1480)
ноември 2013 г.

Свети Великомъченик Мина - светец на православни и католици

За произхода на свети Мина няма данни. Знае се, че е египтянин, роден в 285 г. в Никиос (Римска империя) и починал около 309 г. (по някои данни в 296 г.) на 24-годишна възраст в Котуан, затова го наричат и Котуански.

Служил в римската войска в Котуанската област под началството на Фирмилиан. По това време в Рим управляват императорите Диоклетиан и Максимилиан (284-305г.). Тези императори са известни с ненавистта си към християните. Знае се за един указ от онова време, в който се нарежда да се убиват всички християни, които отказват да извършват идолски жертвоприношения.

Войникът Мина тайно приел християнството и обзет от силно желание да служи на Христос, се отказал от войнското си звание и се оттеглил в пълнински пустинни места. Погодбено било да живее със зверовете, отколкото с хора, които не почитат Христос или са враждебно настроени към Него. Мина се отдал на пост и молитва в пустинната местност. Той горещо желал да очисти душата си, като се разкайвал за греховете си.

На обявения в Котуанската област езически празник Мина отишъл, за да проповядва истинния Бог. Преодолял отвращението си от езическите забавления - надбягвания с коне и колесници, принасяне на жертви на идолите, разгулни игри, целта му била да посочи на езичниците пътя на истината към Христовата вяра.

Неговото пламенно слово не се харесало на велможите, присъстващи на празника. Градоначалникът веднага наредил младият проповедник да бъде хвърлен в тъмница и пазен до сутринта. Там го уверявал да се отрече от своята вяра, като му обещавал да го въз награди богато и отново да го назначи на висок пост в армията. Мина отказал категорично и отново

прието и отново прославил Христос. Тогава разгневеният градоначалник наредил на четирима войници да го съблекат, да го хвърлят на земята и да го бият с волски жили. Светецът обаче продължил да прославя Бог. Като виждали, че мъчението не може да го отклони от вярата му, мъчителият измислили още по-страшно изтезание - провесили го на дърво, драли му тялото с железни куки, а после разтривали раните му с власена кърпа. А светецът говорел, че съблича кожена риза, за да облече ризата на спасението. Като чул тези думи, градоначалникът, вбесен от яд, наредил нещо още по-страшно - да го горят със свещи, а после да го влачат върху куки и тризъбци и да го бият с железни пръчки. През всичкото време светецът мълчал и само мислел за спасението, което го очаквало.

Най-накрая му отсекли главата с меч, а тялото му хвърлили в огъня. Когато всичко утихнало и хората се разотишли, вървящите дошли, събрали тленните му останки, повели ги в чисти повивки и ги помазали с благовония, после ги погребали в Александрия. Погълънаха ги и издигнали черква и там ставали много чудеса.

Свети Мина помага за намиране на загубено, за помирение на скарани съпрузи, на бездетни жени за добиване на ражда, на девици за запазване на девството, както и за намиране на подходящ партньор за брак. Името му означава

„месечина, луна“.

В народната набожност е приет за господар на вълците. Той трябва да ги пуска и прибира. Празникът му бележи средата на така наречените Вълчи празници - от Архангеловден до Коледни заговезни, в което време вълците бесуват, и от този ден започват най-дългите нощи.

В София, в квартал „Бенковски“, е известен Обрадовският манастир - любимо място на много софиянци. Той носи името на свети Мина. Наскоро бе публикувана по-подробно неговата история във връзка с проучвания за пребиваването на готите по нашите земи.

Знае се, че манастирът носи името на светица още от епохата на класическото християнство. При разкопки са били намерени два пласта руини - от XVII в., а под тях от IV-V в. Доказано е, че по-долният пласт руини са от древен храм, посветен на светица, почитан от готските войници, които са служили в римската войска, пребивавала в района северно от старата Сердика. Преди да се построи този храм по искане на готите, на мястото е имало вила на богат римлянин, чиято съпруга е била християнка. Съпругът ѝ бил убит в битка с дакийски племена. Вдовицата дарила вилата за манастир и черква на готските войници.¹

Предполага се, че първите монашески братства са били от готи - християни. В следващите столетия (VII-XI в.) свидетелстват превъзхождане възходи и падения. Тя се разраства

и наоколо се построяват много параклиси. Османското нашествие слага край на историята на манастира, но пак временно - по-късно той отново се възражда и днес е девически.

Защо готите са почитали свети Мина? Вероятно защото той е бил войник, както и готите - воини в римската армия. Но по-интересно е друго - всъщност името на Булфиле, прочутия епископ и предводител на готите, създадъл готската азбука и превел Библията на готски, буквально преведено означава „вълк“, а по-горе се спомена, че в народните представи свети Мина е определен като Господар на вълците. Може да се допусне някаква далечна връзка по презумция - единият дарява буквите на словото на готския народ, другият защитава и покровителства този народ.

В манастира има чудотворна икона на свети Мина, рисувана от Михаил Малеци, донесена според преданието от Русия. Едно от прочутите изображения на светица в мозайка се намира в черквата „Исус Христос Спасител“ в квартал Хора (Кахрие Джами) в Истанбул.

Паметта на светица се чества на 11 ноември.

Бележки: Материалите за живота на светица са взети от интернет енциклопедията на свети Димитър Ростовски за светците.

¹ Относно историята на Обрадовският манастир е ползвана статията на свещеник Атанас Тахиров, публикувана в III книга „Готи“, издание на „Балкан Медия“.

Майя ХИЛДЕГАРД

Чаша кафе

Най-щастливият човек на света е този, който се научава да живее с неща, които далеч не са идеални.

Група отдавна дипломирани студенти, вече утвърдени в своите професии, се събрали, за да посетят своя професор от университета.

Говорили що говорили и разговорът бързо се превърнал в неспирно оплакване от стреса в работата и в живота.

Професорът предложил на гостите си кафе, отишъл в кухнята и скоро се върнал с голяма кана кафе и множество най-различни чаши - порцеланови, пластмасови, стъклени, кристални, някои на вид съвсем прости, други - явно скъпи, трети - много изтънчени. Професорът им предложил те сами да си налеят кафе. Щом

всички си взели в ръка по чаша с кафе, професорът казал:

- Ако забелязахте, всички красиви и скъпо изглеждащи чаши бяха взети веднага, а по-обикновените и евтините останаха непотърсени. Докато продължавате да искате само най-доброто за себе си, това ще бъде източник на стрес и проблеми. Бъдете сигурни, че чашата сама по себе си не променя качеството на кафето. В повечето случаи тя просто го прави по-скъпо, а понякога дори скрива какво всъщност пием. Това, което искахте всички, беше кафе, а не чаша. Но всеки от вас съзнателно подбираше хубава чаша. И после започнахте да оглеждате чаши на другите...

- Сега помислете върху това - продължил професорът, -

че животът е кафето, а работата, парите, социалното ви положение са чашите. Те са просто инструменти, които удържат и съдържат живота; видът на чашата, която имаме, не определя нито променя качеството на живота ни. Понякога, концентрирайки се върху чашата, забравяме да се насладим на кафето, което е дал Бог... А сега - насладете се на кафето си!

Най-щастливите хора не притежават най-доброто от всичко. Те просто създават най-доброто от това, което ги заобикаля. Четири са нещата, които би било добре да следваме в живота си:

1. Живей просто.
2. Обичай щедро.
3. Говори мило и приятелски.
4. Не завиждай на другите и не желай „чашите“ им.

И едно пето - запали свещ и се помоли Бог да те съпътства при изпълнението на тези четири неща.

По интернет

Дяконско ръкоположение в Никополската епархия

От стр. 5

дислав сподели също, че съмнено, но си спомня посвещенията на своите родители при епископ Евгений Босилков във вилата край София и как епископът е играл с него, тогава 6-7-годишен. „Нему посвещавам сега остатъка от живота си, с

духа на свети Павел от Кръста“, каза той.

Реликвата на блажения Евгений Босилков беше в катедралата в чест на празника и накрая вярващите получиха благословия с нея. На поздравяващите го вярващи дякон В. Томич подари иконки от вълнуващото събитие.

Дякон Владислав Томич бе посвещен в енорията в Български геран на 20 октомври 2013 г. Там той ще служи и ще бъде в помощ на енорийския свещеник отец Койчо Димов, който обгрижва също енорията във Враца и с. Гостиля.

Росица ЗЛАТЕВА

За нашето Възкресение...

На 24 октомври в посолството на Република Полша в България се състояла научна конференция „Ватиканът - Полша - България - 150 години от началото на мисията на конгрегацията на Възкресенците в България“.

Конференцията бе съвмест-

ната сфера, но съществуват взаимодействия и в други области - образование, медицина, социална дейност.

Генералният настоятел на отците възкресенци Бернард Хила подчертала, че началото на конгрегацията е поставено от три цивилни лица - Богдан Ян-

дателя на БАН акад. Ст. Воденичаров поздравителен адрес поднесе доц. д-р Иоана Спасова - Дикова, научен секретар на направления Културно-историческо наследство и Национална идентичност.

Проф. Илия Тодев - също от БАН, занимаващ се от 40 години с историята на успенциите и възкресенците, направи обстоен исторически обзор на отношенията между двата народа, нямащи общи врагове, но имащи общи идеи, и посочи, че европейската идея има свояте българо-полски корени. Следващите докладчици проф. Лила Гжелак, доц. Екатерина Вечева, доц. Иорданка Гешева, доц. Любомир Георгиев, доц. Благовест Нягулов, гл. ас. Станислава Стойчева представиха своите по-конкретни теми в тази насока.

В рамките на конференцията бе показан филмът „Ватиканът отблизо“ с автори Пенка Шопова и д-р Радослав Спасов. Отец Роман Котевич представи новоата книга със спомени на отец Купен Михайлов „Записки за мисията на отците възкресенци в Малко Търново“ - един труд, започнат от вече покойния отец Стефан Мешков.

Конференцията завърши с доклади на отец Стефан Коперек за литургията и на отец Луциян Бартковяк с обяснение на иконата „Слизането на Христос в ад“.

Всичко това с идеята за възкресението на всички нас - телесно, но и духовно най-вече!

Раздел втори

Седемте тайнства на Църквата

Глава трета

Тайнствата в служба на общността

Член 6

Тайнството Свещенство

VII. Въздействията на тайнството Свещенство

Благодатта на Светия Дух

Накратко

1597 Тайнството Свещенство се дава чрез възлагане на ръцете, придружено от тържествена посветителна молитва, която измолва от Бога за кандидата благодатите на Светия Дух, необходими за неговото служение. Ръкополагането поставя незаличим сакраментален печат.

1598 Църквата дава тайнството Свещенство единствено на кръстени мъже (*viris*), чиито способности за упражняване на службата са надлежно признати. На църковната власт принадлежи отговорността и правото да призове някого, за да бъде ръкоположен.

1599 В Латинската църква тайнството Свещенство обикновено се дава само на кандидати, които са готови свободно да приемат безбрачия и които публично заявяват волята си да го пазят от любов към Царството Божие и в служба на хората.

1600 На епископите принадлежи правото да дават тайнството Свещенство в трите степени.

Член 7

Тайнството Брак

1601 „Бракът, чрез който един мъж и една жена образуват съюз за цял живот, предназначен по своята природа за добро на свързвашите се, и за създаването и възпитаването на деца, е бил издигнат от Исус Христос между кръстените до висотата на тайнството“ (CIC canon 1055, § 1).

I. Бракът в Божия замисъл

Светото Писание започва със създаването на мъжа и жената по образ и подобие Божие (Вж. Бит. 1, 26-27) и приключва с видението на „сватбата на Агнец“ (Откр. 19, 9) (Вж. Откр. 19, 7). От начало докрай Писанието говори за брака и за неговата „тайна“, за неговото установяване и за смисъла, който Бог му дава, за неговия произход и цел, за различните му форми на съществуване в хода на историята на спасението, за неговите трудности, произлезли от греха, и за неговото обновление в Господа (1 Кор. 7, 39), в Новия завет на Христос и Църквата (Вж. Еф. 5, 31-32).

1603 „Дълбоката общност в живота и в съпружеската любов е основана от Спасителя и устроена с Негови собствени закони... Сам ... Бог е автор на брака“ (CONCILIO VATICANUM II, Const. past. Gaudium et spes, 48: AAS 58 (1966) 1067). Призването за брак е вписано в самата природа на мъжа и на жената, такива, каквито са произлезли от ръката на Създателя. Бракът не е чисто човешка институция въпреки многобройните промени, които е претърпял в течение на вековете при различните култури, социални структури и духовни навици. Тези различия не трябва да ни карат да забравяме неговите общи и трайни черти. Макар че достойнството на тази институция не прозира навсякъде в еднаква светлина (Вж. CONCILIO VATICANUM II, Const. past. Gaudium et spes, 47: AAS 58 (1966) 1067), все пак във всички култури съществува едно ясно разбиране за значимостта на брачния съюз. „Зашто спасението на личността и на човешкото християнско общество е тясно свързано с брачната и семейната общност“ (CONCILIO VATICANUM II, Const. past. Gaudium et spes, 47: AAS 58 (1966) 1067).

1604 Бог, който създаде човека от любов, го призова също към любов, призвание основно и вродено във всяко човешко същество. Защото човек е създаден по образ и подобие на Бога (Вж. Бит. 1, 27). Който самият е любов (1 Иоан. 4, 8, 16). Като ги е създал мъж и жена, тяхната взаимна любов става образ на абсолютната и безупречна любов, с която Бог обикновено човека. Тя е благо, и то твърде голямо благо, в очите на Създателя (Вж. Бит. 1, 31). И тази любов, която Бог благословя, е предназначена да бъде плодотворна и да се реализира в общото дело за запазване на творението: „И благослови ги Бог, като им рече: „Плодете се и множете се, пълнете земята и обладайте я“ (Бит. 1, 28).

1605 Това, че мъжът и жената са създадени един за друг, се потвърждава и от Светото писание: „Не е добро за човека да бъде сам“ (Бит. 2, 18). Жената е „плът от плътта му“ (Вж. Бит. 2, 23), негова равна, съвсем близка до него, дадена му от Бога като „помощ“ (Вж. Бит. 2, 18), представляваща по този начин Бога, от Когото е нашата помощ (Вж. Пс. 121, 2). „Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се прилепи към жена си: и ще бъдат двамата една плът“ (Бит. 2, 24). Господ сам показва, че това означава едно неделимо единство на техните два живота, като припомня какво е било „в началото“ (Вж. Мат. 19, 4) намерението на Създателя: „Тъй че те вече не са двама, а една плът“ (Мат. 19, 6).

Бракът, управляем от греха

1606 Всеки човек е изпитвал злото около себе си и в себе си. Този опит се усеща и в отношенията между мъжа и жената. Техният съюз винаги е бил заплашван от раздори, властолюбие, невярност, ревност и конфликти, които могат да доведат до омраза и разрыв. Тези раздори могат да се проявят по един повече или по-малко остръ начин и могат да бъдат повече или по-малко преодолени съобразно културата, епохата, индивидите, но е явно, че те имат всеобщ характер.

Из „Катехизис на Католическата църква“

то дело на отците възкресенци, института за исторически изследвания към БАН и, разбира се, самото посолство, предоставило любезно домакинство за една толкова хубава промява.

Д-р Лешек Хенсел откри конференцията, като отбележа, че българо-полските отношения са слабо познати и не са само отношения във воен-

Папата свиква синод за семейството през 2014 г.

„Пастирските предизвикателства за семейството в контекста на евангелизацията“ е темата на синода, който ще се проведе от 5 до 19 октомври 2014 г. във Ватикан; това ще бъде третата генерална асамблея на епископския синод. Папа Франциск взе решение то на 13-ия редовен съвет на Генералния секретариат на синода на епископите, който се проведе на 7 и 8 октомври във Ватикан.

„Изборът на темата показва начина, по който папа Франциск има намерение да продължи размисъла за мисията на Църквата с участието на епископите от различни краища на света“, коментира католическият говорител отец Федерико Ломбарди. „Предложението за пастирски решения от

страна на личности или ведомства може да внесе объркане в настоящия контекст“, обяснява отец Ломбарди, ето защо „правилно е Църквата да върви в общ размисъл и молитвено общение по важни въпроси като този за пастирската дейност сред семействата под ръководството на папата и епископите“.

На срещата си с римския клир през септември Светият отец посочи нуждата от „творческост в пастирската работа“, което означава „търсене на нови пътища за известяване на Евангелието“. Креативността, допълни папата, „не е само промяна на нещата“, а нещо друго, което „идва от Свети Дух и се извършва чрез молитвата и споделянето вярата“. Той засегна и де-

ликатния въпрос за невалидността на браковете и повторните бракове, като посочи, че „този проблем не може да бъде сведен до вземането или не на Светото причащение“, защото въпросът е сериозен и касае отговорността на Църквата пред семействата, които живеят в такава ситуация. „Това е истинска периферия на съществуванието“, каза папа Франциск.

Семейството бе център на внимание и на конференция на тема „Нови антропологични хоризонти и правата на семейството“ във Ватикан по повод 30-годишнината от Хартата за правата на семейството, както и на международна среща в Рим, на тема „Семейство, живей радостта от вярата“. RV

Първият католик в Шанхай

Отец Михаел Бауер е енорийски свещеник на голяма католическа енория в Шанхай (Китай). Той разкрива една малко известна история.

„Близо до католическата катедрала на Шанхай се издига внушителна статуя на големия китайски учен математик по време на имперската династия Мин - д-р Ксу Гуангки (1562-1633). Той е роден в бедно семейство, но става един от най-известните учени в империята. Най-важното събитие в живота му е през 1600 г., когато се среща с високо ерудирания мисионер йезуит Матео Ричи, от когото остава дълбоко впечатлен. Ксу пре-

вежда на китайски много съчинения, статии и научни трудове на Ричи, а заедно превеждат трудовете на Евклид (III век пр. Христа). През 1603 г. Ксу Гуангки приема католическата вяра с името Паул и става първият католик на Шанхай.“

Един от големите почитатели на Ксу бе накратко починачият католически епископ на Шанхай Алоис Джин. Той именува много епархиини учреждения на неговото име и преди няколко години откри процедура за провъзгласяването на Гуангки за блажен. В едно пастирско послание епископ Джин определя Ксу като „чо-

век за всички годишни времена“ - ревностен католик и същевременно полян поданик, гъвкав, но без компромиси по въпросите на католическата вяра“. Ако Гуангки бъде провъзгласен за блажен, той ще стане образец за всички християни в Китай, които сега чувстват обтегнатите отношения между Църквата и държавата.

Петър КОЧУМОВ,
по „Tag des Herrn“

Кардинал Курт Кох: II ватикански събор е опорната точка на литургичната реформа

Вторият ватикански събор и неговото правилно тълкуване остават „основната опорна точка“ за мисията на съвременната Църква. Това посочва кардинал Курт Кох, председател на Папския съвет за наследстване на християнското единство, в интервю пред австрийската католическа информационна агенция Kath.net, в което засяга темата за литургичната реформа. Кардиналът разяснява смисъла на онова, което от различни страни е наричано като „реформа на реформата“. Едно определение, уточнява, което „няма друга цел освен тази – да съживи истинското наследство на събора и да го направи по-плодоносно за ситуацията на съвременната Църква“. В този смисъл се подчертава,

че „въпросът с литургичната реформа е тясно свързан с този за правилното тълкуване на събора“.

В началото на интервюто кардиналът се спира на значението на Годината на вярата, учредена от папа Бенедикт XVI, посочвайки сходството с обявената от Павел VI. „Виждам повече сходства, отколкото разлики“, отбелязва кардинал Кох, подчертавайки, че за двамата папи II ватикански събор е „опорна точка“. Ако за папа Монтини Годината на вярата бе „последица от събора“ и възможност да се постави на преден план спешната необходимост от „изповядването на истинската католическа вяра“ пред „сложните проблеми“ на времето, за папа Ратцингер Годината на вярата е свързана с петдесетата годишнина от събора, „с цел да реализира главните тревоги на събора“.

Що се отнася до икуменизма, кардиналът посочи, че Годината на вярата е призив „да се осъзнае, че единението

между християните може да се намери само ако се размишлява заедно над основите на вярата“. Още повече, защото „днешните духовни пустини по света“ - за които говори папата - и слабото влияние на християнската вяра в съвременното общество „въздействат на всички християнски Църкви и църковни общини“.

Кардиналът се спря и на литургичната реформа в Католическата църква, като подчертава преди всичко „неправилната употреба“ на терми-

Новият секретар Пиетро Паролин

Пет месеца и половина след началото на понтификата си папа Франциск взе може би най-важното лично решение - назначи 58-годишния ватикански дипломат Пиетро Паролин за държавен секретар и най-близък сътрудник. Той наследява 78-годишния кардинал секретар Тарчизио Берто-

Новият пост го заварва като нунций (от 2009 г.) във Венециуела, където достойно защиства интересите на Католическата църква по време на управлението на насконо починаяши про-комунистически президент Уго Чавес. Наблюдатели и специалисти - така наречените ватиканисти, твърдят, че находчивият латиноамерикански папа е изправен пред една „непозната земя, сложен апарат“, каквато е за него Римската курия. И е напълно ясно, че тук е нужна здрава ръка, силен мъж. Този силен мъж той открива в лицето на италианца Пиетро Паролин, който през последните четири години като нунций във Венециуела най- подробно е следял събитията във Ватикан и е добре запознат с делата на Римската курия.

Новият държавен секретар Пиетро Паролин е благодарил на папа Франциск за „незаслуженото доверие“ и го уверил в „пълна лоялност и сътрудничество за благото на Църквата, за напредък, успех и мир на цялото човечество“.

Петър КОЧУМОВ,
по „Katpress“

рана с една херменевтика на непродължителност и прекъсване с традицията“, имайки предвид, че тя е „съсредоточена върху пасхалната тайна на съмртта и възкресението на Христос“. Ето защо папа Бенедикт XVI още когато беше кардинал, „отбеляза, че голяма част от проблемите в следсъборното развитие на литургията са свързани с факта, че подходит на събора към тази основна тайна не е взет достатъчно под внимание“. RV